PROTOCOL LOCAL PER L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

XARXA MUNICIPAL D'ATENCIÓ A DONES EN SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

SIAD Servei d'informació i atenció a les dones
Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols
900 900 120 Contra la violència masclista Atenció 24 h
Pacte d'Estat contra la violència de gènere
016
Generalitat de Catalunya Departament d'Igualtat i Feminismes
Safareig Propostes feministes

ÌNDEX

INTRODUCCIÓ 3
1. DEFINICIÓ I OBJECTIU 5
1.1. PROCÈS D'ELABORACIÓ 5
1.2. OBJECTIUS DEL PROTOCOL 6
1.3. LA XARXA LOCAL D'ATENCIÓ DAVANT LES VIOLÈNCIES MASCLISTES, LA COMISSIÓ LOCAL PLENÀRIA CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LA COMISSIÓ TÈCNICA DE CASOS 7
1.4. VALORACIÓ DE L'ESTAT DE LA XARXA PER PART DE LA COMISSIÓ TÈCNICA .. 12
2. MARC CONCEPTUAL I NORMATIU DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES 12
2.1. CONCEPTUALITZACIÓ I COMPRENSIÓ DE LA PROBLEMÀTICA 12
2.1.1. DEFINICIÓ I TIPUS DE VIOLÈNCIES MASCLISTES 12
2.1.2. COMPRENSIÓ DEL FENOMEN 18
2.1.3. L'ENFOCAMENT FEMINISTA I INTERSECCIONAL 20
2.2. MARC LEGAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES 21
2.2.1. ÀMBIT INTERNACIONAL 21
2.2.2. ÀMBIT EUROPEU 22
2.2.3. ÀMBIT ESTATAL 23
2.2.4. ÀMBIT AUTONÒMIC I LOCAL 29
1.2.5. ELS PROTOCOLS COM A INSTRUMENTS DE TREBALL COORDINAT 34
3. PRINCIPIS ORIENTADORS DE LES INVERVENCIONS DELS PODERS PÚBLICS 36
3.1. TREBALL EN XARXA 38
3.2. ABORDATGE INTEGRAL 38
3.3. CIRCUIT LOCAL 39
4. ELS EIXOS D'INTERVENCIÓ: LA PREVENCIÓ I LA REPARACIÓ INTEGRALS 44
4.1. LA PREVENCIÓ INTEGRAL 44
4.1.1. RECOMANACIONS PER UNA DETECCIÓ PRECOÇ 45
4.2. LA REPARACIÓ INTEGRAL 46
4.2.1. ELS SERVEIS D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA I ATENCIÓ DEL CIRCUIT ... 46
4.2.2. ELS ALTRES SERVEIS I ENTITATS QUE INTEGREN LA COMISSIÓ LOCAL PLENÀRIA CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES 71
5. LA PROTECCIÓ DE DADES EN ELS CIRCUITS TERRITORIALS 83
6. ALTRES RECURSOS DE LA XARXA D'ATENCIÓ I RECUPERACIÓ 87
6.1. RECURSOS D'ATENCIÓ A DONES I ELS SEUS FILLS I FILLES 87
6.2. RECURSOS D'ATENCIÓ A HOMES 92
7. ANNEXOS 93
7.1. GLOSSARI 93
7.2. RVD-BCN (PROTOCOL DE VALORACIÓ DEL RISC DE LA VIOLÈNCIA DE PARELLA CONTRA LA DONA) 94

INTRODUCCIÓ

A través del present protocol, el municipi de Sant Feliu de Guíxols vol expressar el seu ferm compromís en la cerca d'una societat més igualitària, respectuosa i lliure de violències masclistes.

El document que teniu davant, és una mostra de treball coordinat i col·laboratiu entre els diferents serveis i agents territorials que conjuntament, treballen en la prevenció i reparació integrals de les violències masclistes.

Sant Feliu de Guíxols sosté la seva intervenció garantint una atenció continuada, activa, especialitzada i orientada en l'enfocament feminista, la interseccionalitat i la perspectiva de drets, que posa a les dones, i si escau, als menors a càrrec d'elles i les seves necessitats en el centre de l'atenció.

Amb aquest protocol, es vol plasmar la voluntat de definir un circuit d'actuació enfront de les violències masclistes que sigui eficient i sàpiga donar respostes consensuades i coordinades, tot adaptant-se a les particularitats de cada cas concret, perseguint la promoció d'actuacions reparadores i que evitin la revictimització.

Val a dir, que aquest document suposa una eina de treball viu que s'ha d'anar adaptant a les noves situacions que puguin sorgir. Per aquest motiu, es torna indispensable fer valdre el treball en xarxa dels diferents serveis a fi de garantir una vida lliure de violències masclistes.

LAURA SERRANO GÁLVEZ
Regidora d'Acció Social, Igualtat i Salut
Regidora d'Educació i Coneixement
Regidora de Biblioteca

Aquest document ha estat elaborat i revisat amb la col·laboració de **la Comissió Local Plenària Contra les Violències Masclistes de Sant Feliu de Guíxols,** impulsat des del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), amb la col·laboració i la participació activa dels diferents serveis i agents del territori:

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, concretament les àrees d'Acció Social (Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBAS), Servei d'Atenció Integral LGBTIQ+ (SAI), PLACI (Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva) , Temps per Cures i Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS), també el Servei d'Ocupació Municipal (SOM), Biblioteca, Educació, Esports, OIAC (Oficina d'Informació i Atenció Ciutadana) Habitatge, Policia Local, Agent de Salut i Punt d'Informació Jove (PIJ)

Així mateix, també hi han participat Mossos d'Esquadra (GAV), Hospital de Palamós (ASSIR), Centre d'Atenció Primària de Sant Feliu de Guíxols (CAP), Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), Servei d'Intervenció a Famílies (SIF) del Consell Comarcal del Baix Empordà, Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) de Salt, Creu Roja i Càritas.

Amb l'acompanyament de l'entitat consultora **Safareig propostes feministes**:
Tania Marin Lorca i Lidia Vaquero Merediz

Alberch Arralde, Elisenda
Alvarez Fernandez de Mendia, Peru
Arbat Marro, Rosa
Arcas Pérez, Marta
Ayachi Zougargh, Zakaria
Achghouyab El Morabit, Amal
Ares Fernández, Montse
Aguilera Xirgu, Mar
Bragulat González, Alícia
Brusi Belmonte, Imma
Carrasco Pérez, Silvia
Chacopino Planelles, Cristina
El Meskyny El Gattari, Hassan
Frigola Serrats, Mireia
Garcia Duran, Francisca
Garcia Garcia, Marina
Gonzalez Camas, Noelia
Gonzalez Cobo, Silvia
Gual Ojeda, Anna Maria
Gutierrez Manuel, Ana
Hereu Cullell, Natalia
Liarte Colinas, Marta
Linares Albertí, Georgina
Loaiza Molina, Laura
Lahoya Rodriguez, Veronica
Mauro Mas, Paula
Marginet Flinch, Monica
Marin Galeas, Mar
Martinez Palet, Eva
Molina Moreno, Sandra
Montoya Farrerons, Jordi
Pavia Heap, Jessica
Peral Sánchez, Carolina
Pereira Vico, Mercè
Pont Antunez, Imma
Rodriguez Aston, Sonia
Rodriguez Comas, Carla
Rodriguez Daban, Ru
Rodriguez Otero, Emma
Rus Ortega, Victor Manel
Sierra Rodriguez, Oriol
Solé Lohan, Núria
Solerdelcoll i Ralló, Montse
Vega Duran, Sandra
Viñals Salvador, Ester

1. DEFINICIÓ I OBJECTIU

1.1. PROCÈS D'ELABORACIÓ

Aquest document és el resultat d'un procés de treball dels i les professionals dels serveis que atenen a dones **cisgènere i transgènere** en situació de violència masclista, així com els seus fills i filles. La xarxa d'agents municipals i comarcals que intervenen en l'abordatge integral de les violències masclistes han treballat de manera coordinada en les diferents actuacions i mesures davant d'aquesta problemàtica.

Els *protocols* són instruments que permeten acordar, ordenar i descriure l'organització de la resposta que es dona davant d'una situació identificada com a problema, en aquest cas les violències vers les dones. Així, un protocol d'actuació en casos de violència recull els acords dins i entre institucions i agents socials, per tal de garantir l'atenció coordinada i eficaç a les dones que estan en situació de violència, així com dels seus fills i filles, tot definint les competències respectives. Aquesta definició limita l'abast dels protocols a l'atenció a les dones, però, en un sentit més ampli, els protocols poden també establir mesures adreçades a la prevenció, la detecció de casos o la recuperació de les dones i la reparació dels aspectes danyats per la situació viscuda. Permet definir un model d'intervenció i el marc de referència tècnic i metodològic de la coordinació interna entre els diferents serveis municipals, i també externa, amb les altres institucions implicades en l'abordatge de les violències masclistes al municipi.

D'acord amb el que indica la Llei catalana[1], els protocols tenen com a finalitat posar en marxa una "intervenció coordinada contra la violència masclista incloent-hi un conjunt de mesures i mecanismes de suport, coordinació i cooperació destinats a les institucions públiques i altres agents implicats, que defineixin les formalitats i la successió d'actes que s'han de seguir per executar-los correctament", per tal de garantir la prevenció, l'atenció eficaç i personalitzada i la recuperació de les dones que es troben en risc o en una situació de violència masclista.

Segons el **protocol marc de la Generalitat de Catalunya**[2], el tractament de la violència contra les dones ha de partir dels criteris següents:

- Perspectiva estructural i integral.
- Transversalitat, coordinació i cooperació institucional.
- Participació i corresponsabilitat de totes les agències implicades.
- Accessibilitat i proximitat en les intervencions, tenint en compte la diversitat de col·lectius femenins que hi ha a la ciutat.
- Qualitat de la resposta i coneixement de la realitat, per tal de planificar polítiques públiques que tinguin un veritable impacte amb relació a la problemàtica.

[1] Llei 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

[2] Protocol marc per una intervenció coordinada contra la violència masclista. ICD. Generalitat de Catalunya 2009 Reeditat al de 2020. https://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/violencia_masclista/coordinacio/protocol/Protocol-Marc-2020.pdf

El treball en xarxa resulta fonamental per dotar d'efectivitat al protocol i complir amb els objectius de millorar la qualitat de la resposta dels serveis públics davant les situacions de violència, evitar les duplicitats inoperants i la conseqüent victimització secundària de les dones.

1.2. OBJECTIUS DEL PROTOCOL

1.2.1 Objectiu generals

- Contribuir decisivament a l'erradicació de la violència masclista mitjançant un model d'abordatge consensuat, centrat en les necessitats de les dones i dels seus fills i filles, en constant avaluació i millora, sempre amb una mirada feminista i interseccional.
- Garantir una atenció coordinada i eficient entre administracions i agents socials, amb metodologies d'intervenció amb diligència deguda, que evitin la revictimització i delimitin clarament els àmbits i rols d'actuació.
- Vetllar pel correcte funcionament de la comissió amb l'objectiu de garantir la prevenció transformadora i la reparació integral en situacions de violències masclistes.
- Fomentar la igualtat, la llibertat i la no discriminació de la ciutadania i la responsabilitat col·lectiva davant les VM.

1.2.2 Objectiu específics

- Afavorir una formació específica, contínua i diversa als professionals i entitats de la comissió, promovent l'intercanvi d'experiències, bones pràctiques i espais d'autocura professional.
- Fomentar un llenguatge comú i una comprensió compartida del fenomen de les violències masclistes entre els diferents agents interdisciplinaris.
- Impulsar la implicació activa de les institucions, organismes i agents socials del territori en la lluita contra les violències masclistes.
- Desplegar un model flexible d'intervenció que permeti itineraris adaptats a les necessitats de cada dona i llurs filles i fills. Aquest model ha de contemplar estratègies de prevenció i reparació.
- Identificar els recursos disponibles, establir circuits de coordinació i definir criteris clars de derivació i intervenció.
- Detectar necessitats i situacions emergents en matèria de violències masclistes.
- Identificar i fer front a les disfuncions, problemes d'activació, derivació i coordinació dels recursos del circuit.
- Utilitzar la metodologia d'anàlisis de casos com a eina d'aprenentatge per detectar àrees de millora i punts forts en el treball dels serveis respecte a l'abordatge de les violències masclistes.
- Impulsar accions de sensibilització i treball comunitari.
- Promoure la participació activa de les dones que han estat o estan en situació de VM, entitats i ciutadania en general en la definició de polítiques d'igualtat, com a agents de canvi.

1.3. LA XARXA LOCAL D'ATENCIÓ DAVANT LES VIOLÈNCIES MASCLISTES, LA COMISSIÓ LOCAL PLENÀRIA CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LA COMISSIÓ TÈCNICA DE CASOS

La definició d'un protocol implica l'establiment d'un model d'intervenció que afecta els diferents agents i serveis implicats en la problemàtica i que constitueix el que anomenem circuit d'actuació. Establir un circuit local d'actuació en casos de violència masclista, significa estructurar un sistema articulat i homogeni en el qual, cada agent implicat coneix les seves funcions i les seves competències. A més, suposa posar en funcionament un mètode de treball que permet a cada agent implicat dissenyar o redefinir els procediments i els sistemes organitzatius existents o de nova creació, en funció de tot el sistema.

Per tal d'avançar en la coordinació i el treball conjunt en relació amb les situacions de violència masclista, és adient constituir una Xarxa municipal d'atenció a les dones i llurs fills i filles en situació de Violència Masclista, de la qual, la **Comissió Local Plenària Contra les Violències Masclistes** n'és l'òrgan operatiu.

El quadre següent defineix la Comissió, reflecteix les seves funcions, així com, també exposa la periodicitat de les trobades i la forma d'avaluació de la Comissió Local Plenària Contra les Violències Masclistes.

COMISSIÓ LOCAL PLENARIA CONTRA LES VIOLÈNCES MASCLISTES	
La comissió té com a missió **donar suport** i **impulsar institucionalment el circuit**, actuant com un instrument clau per fomentar la implicació activa i coordinada dels diferents serveis i institucions. El seu objectiu és **garantir**, amb la **diligència deguda**, la protecció i l'exercici dels drets de les dones, infants i adolescents que es troben en situació de violència masclista al municipi de Sant Feliu de Guíxols, així com la prevenció d'aquesta xacra social.	
Funcions	- Definir i activar els mecanismes necessaris per garantir una coordinació interinstitucional eficaç i amb la diligència deguda en l'atenció de les situacions de violències masclistes. - Analitzar i determinar els recursos imprescindibles per al bon funcionament del circuit, amb l'objectiu de garantir la prevenció transformadora i la reparació integral en situacions de violència masclista. - Vetllar perquè cada sector i institució designi les persones referents que han de formar part de la comissió i assegurar-ne la participació activa i continuada. - Coordinar el seguiment i l'avaluació de l'aplicació del protocol.

	- Garantir l'actualització permanent del protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. - Detectar noves necessitats o mancances i impulsar propostes de millora en les estratègies d'intervenció davant les violències masclistes - Donar resposta i solucionar incidències tècniques que es puguin presentar durant la implementació del circuit i les seves actuacions. - Desenvolupar, en funció de les necessitats detectades, els plans i/o circuits d'atenció específics que complementin aquest protocol.
Serveis que la integren	SIAD, SAI LGTBIQ+, Serveis Socials, Policia Local, Mossos d'Esquadra – GAV, CAP – RBEC-TSS, PLACI, PIJ i Agent de Salut, Habitatge, Educació, SIF (Consell Comarcal del Baix Empordà), SIE, Esports, EAP Baix Empordà, Creu Roja, Càritas, OIAC, Biblioteca, Hospital de Palamós, SOC, SOM i la Regidoria d'Igualtat, que serà convocada a participar en la sessió plenària. Es preveu la possibilitat de participació de serveis, recursos i entitats locals que no formin part permanent de la Comissió, amb la clara intenció de poder donar resposta a les necessitats reals del territori.
Subcomissions i Grups de Treball	En funció de les necessitats detectades, queda oberta la possibilitat d'acordar la creació de **subcomissions o grups de treball**.
Periodicitat	La **Comissió Local Plenària contra les Violències Masclistes** es reunirà un **cop l'any**, preferentment abans del 25 de novembre, amb l'objectiu de recollir les dades relatives a la violència masclista i poder presentar l'estadística corresponent per al 25N. A més, s'informarà sobre les diferents actuacions de sensibilització realitzades. És important que, com a mínim, una persona representant de cadascun dels serveis i institucions que formen part de la xarxa assisteixi a aquestes reunions. A partir d'aquesta trobada s'elaborarà un **informe** amb les dades i **qüestions rellevants** en l'abordatge de les violències masclistes al territori, **que s'elevarà a la regidoria competent** per al seu coneixement i seguiment.
Secretaria Tècnica	Aquesta funció recau en el **SIAD**, que és el servei encarregat de **convocar les reunions** i **elaborar l'informe** que més tard s'elevarà a regidoria.

Avaluació	- Nombre de reunions - Nombre de professionals i servei - Nombre d'activitats de formació fetes - Serveis que han participat de les formacions i nom de la formació - Nombre de deteccions - Nombre de derivacions - Accions de sensibilització

Del present protocol també neix la necessitat de donar continuïtat i dotar de coherència als espais tècnics ja existents al territori. En aquest marc, el protocol absorbeix la Comissió Local de Violències Masclistes i la Taula per l'abordatge de la Mutilació Genital Femenina i Matrimonis Forçats, tot integrant les seves funcions i funcionament en un únic espai de coordinació: la Comissió Tècnica de Casos. Aquesta integració s'emmarca en la necessitat d'oferir respostes institucionals coordinades i de treball en xarxa.

A continuació, es descriu la composició, funcions i dinàmica de treball de la Comissió Tècnica de Casos que es constitueix formalment com l'òrgan tècnic de coordinació de casos d'atenció de la xarxa territorial.

COMISSIÓ TÈCNICA DE CASOS	
La Comissió Tècnica de Casos es defineix com un espai de treball col·laboratiu i en xarxa, orientat al debat, l'anàlisi de casos i l'aprenentatge compartit. Hi conflueixen diferents perspectives i coneixements professionals en l'àmbit de les violències masclistes, afavorint l'intercanvi d'experiències i estratègies professionals, la reflexió conjunta i la formació contínua dels i les professionals que integren el circuit d'atenció.	
Funcions	- Aplicar la **metodologia d'estudi de casos** com a recurs per afavorir l'aprenentatge col·lectiu, identificant tant els aspectes positius com aquells que cal millorar en la intervenció dels serveis davant les violències masclistes. - Detectar i registrar aquelles pràctiques o mancances que poden provocar una revictimització de les dones, infants i adolescents, amb la finalitat d'eliminar-les i millorar l'atenció que s'ofereix. - **Intercanviar experiències i bones pràctiques** que s'han portat a terme en diferents serveis o àmbits d'intervenció, per enriquir el coneixement i millorar la resposta conjunta davant les violències masclistes.

Serveis que la integren	SIAD, Serveis Socials, Policia Local, Mossos d'Esquadra-GAV i CAP. Segons les concrecions del cas, es convocarà al servei o serveis pertinents que es troben involucrats en el cas.
Periodicitat	La comissió de casos es reunirà de manera **trimestral.** També es podran convocar sessions de treball extraordinàries (Comissió Extraordinària).
Comissió Extraordinària	Per tal d'actuar amb diligència deguda, es preveu la possibilitat de convocar a la **Comissió Tècnica de Casos amb caràcter d'urgència**; davant d'aquelles situacions que per les seves necessitats es consideren **especialment complexes** i no poden esperar a la convocatòria ordinària. El **SIAD** és el **servei de referència** de la Comissió i és l'encarregat de **convocar i coordinar** les trobades, que pel seu caràcter urgent i de necessitats de resposta ràpida, hauran de **convocar-se en un termini màxim de cinc dies laborables** des de la notificació del cas, per part del servei demandant. Els **serveis que la integren** són: SIAD, Serveis Socials, Policia Local, Mossos d'Esquadra-GAV i CAP i tots aquells serveis implicats i que es consideren indispensables per al cas.
Avaluació	- Nombre de casos treballats amb aquesta metodologia.

A nivell local com s'ha comentat la Taula de mutilació genital femenina i matrimonis forçats queda absorbida per la comissió tècnica de treball de casos, el que vol dir que aquests subtipus de les violències que es poden donar en l'àmbit comunitari es tractaran i abordaran en una comissió integral de les violències masclistes però atenent a les especificitats de cada àmbit i tipus de violència masclista. A continuació s'explica en què consisteix aquesta taula que s'integra a nivell local i després es descriu la comissió de coordinació de violència masclista del Consell Comarcal del Baix Empordà.

Taula de mutilació Genital femenina i Matrimonis forçats

La Taula Local de Mutilació Genital Femenina i Matrimonis Forçats és un espai de coordinació interdisciplinari, impulsat a nivell municipal, que reuneix professionals de l'àmbit social, educatiu, sanitari i policial, així com entitats comunitàries, per prevenir, detectar i abordar situacions de risc o casos de MGF i matrimoni forçat.

La seva funció principal és establir un circuit local compartit, garantir una intervenció integral i respectuosa, i promoure accions de sensibilització i formació a la ciutadania per protegir les nenes, adolescents i dones d'aquestes pràctiques de violència masclista.

La Comissió de Coordinació de violència masclista del Consell Comarcal del Baix Empordà

Òrgan de participació i de col·laboració interadministratiu té per finalitat constituir-se per a una intervenció coordinada institucional per a impulsar, efectuar el seguiment, control i avaluar les actuacions en l'abordatge de la violència masclista a la comarca del Baix Empordà, així com fomentar la participació i col·laboració de les diferents administracions i organismes amb les entitats i òrgans de la societat civil que treballen en aquest àmbit a la comarca.

FUNCIONS

- La Comissió de Coordinació de violència masclista ha de desenvolupar les funcions següents:
- Conèixer i coordinar les actuacions de les diferents administracions locals de la comarca i els organismes relacionats amb la violència masclista, sens perjudici de les competències específiques que tenen atribuïdes en aquesta matèria i d'aquests organismes amb les institucions que tinguin objectius relacionats específicament amb la violència masclista o de gènere
- Fomentar instruments de participació, col·laboració i cooperació entre administracions públiques, organitzacions socials, agents econòmics i socials, els grups de dones i les persones professionals dels diferents àmbits com a elements necessaris per a millorar la prevenció, l'atenció i la recuperació.
- Vetllar pel compliment de les actuacions acordades en matèria d'abordatge de la violència masclista
- Avaluar les accions que s'estan duent a terme al Baix Empordà front la violència masclista
- Formular les propostes sobre pràctiques i recomanacions d'actuacions per avançar en la prevenció de la violència masclista i en la identificació de les necessitats derivades dels diferents col·lectius
- Informar sobre pràctiques i projectes nous a posar en marxa, referents a l'abordatge de la violència masclista
- Deliberar sobre totes les qüestions relacionades amb la violència masclista que li siguin sotmeses a iniciativa de l'òrgan convocant
- Fomentar instruments de participació, col·laboració i cooperació entre les distintes administracions públiques, les organitzacions socials, els agents econòmics, socials, els grups de dones i les persones professionals dels diferents àmbits d'actuació al Baix Empordà com a elements necessaris per a millorar la prevenció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

1.4. VALORACIÓ DE L'ESTAT DE LA XARXA PER PART DE LA COMISSIÓ TÈCNICA

El municipi de Sant Feliu de Guíxols compta amb un recorregut sòlid i ampli en l'abordatge de les violències masclistes, que es reforça i sistematitza amb el procés d'elaboració i redacció d'aquest protocol, contribuint a establir un marc d'actuació clar i codificat.

La primera Comissió local contra les violències masclistes del municipi es crea el 2021 impulsada per Serveis Socials on participaven agents clau com ara, Policia Local, Mossos d'esquadra, CAP i SIAD.

El treball en xarxa és un dels elements imprescindibles per a la prevenció i reparació integral de les violències masclistes. Per això, s'ha creat una **Comissió Local Plenària Contra les Violències Masclistes** amb professionals de diferents serveis i recursos, aprofitant l'obertura al treball col·laboratiu dels diferents agents del territori i la confiança dipositada en els serveis especialitzats.

El grup de professionals que ha format part de la Comissió en l'elaboració d'aquest document, ha valorat que existeixen dificultats de comunicació i contacte entre alguns serveis que es consideren necessaris per a l'abordatge de les violències masclistes. Es considera una qüestió important d'aquest procés intentar establir canals de comunicació més fluids amb serveis que es consideren necessaris per fer front a la problemàtica de les violències masclistes.

Pel que fa a la formació, alguns serveis no especialitzats han recollit que en relació a l'abordatge de les violències masclistes presenten certa manca en el que respecta a definicions de la problemàtica. S'ha proposat establir una via comunicativa activa que transfereixi informació relativa a formacions. Aquestes propostes formatives dirigides a professionals estaran orientades segons les necessitats concretes detectades.

També, s'ha recollit la necessitat de continuar treballant de forma coordinada i col·laborativa entre SIAD i Serveis Socials mitjançant una reformulació de funcions que històricament havia estat abordada des de Serveis Socials. Aquest treball conjunt és estrictament necessari per oferir una atenció interdisciplinar, especialment quan hi ha infants i adolescents.

2. MARC CONCEPTUAL I NORMATIU DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

2.1. CONCEPTUALITZACIÓ I COMPRENSIÓ DE LA PROBLEMÀTICA

2.1.1. DEFINICIÓ I TIPUS DE VIOLÈNCIES MASCLISTES

Les violències vers les dones són un dels problemes més greus als que s'enfronten les nostres societats contemporànies, una qüestió de salut pública i que atempta contra els drets humans més fonamentals. Avui en dia, és inqüestionable la necessitat

d'intervenció dels poders públics en l'abordatge de les violències masclistes, tal com recull el nostre ordenament jurídic i tal com es dedueix de la llarga experiència per part de les organitzacions socials. Aquesta representació de les violències vers les dones com un problema de salut pública és, però, relativament recent i ha viscut una important transformació.

El paper de la comunitat internacional ha estat clau per conceptualitzar el fenomen i desenvolupar estratègies d'actuació, evidenciant que el seu origen es troba principalment en la desigualtat basada en el gènere i el desequilibri en les relacions de poder entre homes i dones. L'any 1993, l'ONU aprova la *Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona*.

Fins aleshores el terme més utilitzat per referir el problema va ser el de violència domèstica, contemplant aquella que es desencadena en el marc de les relacions de parella en el marc de l'espai privat. En tot cas, el tret més significatiu és que l'home i la dona estan, o han estat, units per vincles afectius i això confereix a la problemàtica una especial complexitat. Avui, el terme *domèstic* engloba les formes de violència que es poden produir entre els membres d'una família en l'àmbit de la llar, la qual cosa fa que es faci ús indistintament el terme de violència familiar.

L'any 1995, en el marc de la IV Conferència Mundial de les Dones de Nacions Unides, es consensua una definició:

> La violència contra les dones és qualsevol acte de violència basat en el gènere que té com a resultat, o és probable que tingui com a resultat, uns danys o patiments físics, sexuals o psicològics per a les dones, incloent-hi les amenaces d'aquests actes, la coacció o la privació de la seva llibertat, tant si es produeix en la vida pública com en la privada.

Aquest plantejament incorpora la dimensió de gènere i es parla, doncs, de violència de gènere per posar l'accent en el caràcter estructural d'aquest fenomen. Contempla la construcció social i cultural de les identitats femenines i masculines, que atorga a les diferències sexuals uns continguts basats en la desigualtat de poder entre homes i dones (Sau, 2000).

Aquest és l'enfocament del qual parteix la Llei 5/2008, de 24 d'abril, sobre el *dret de les dones a erradicar la violència masclista* que considera que aquesta violència és una greu vulneració dels drets humans i un impediment perquè les dones puguin assolir la plena ciutadania, l'autonomia i la llibertat.

La Llei utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que, d'una manera més general, defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior. La violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura, que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones.

Resulta imprescindible unificar criteris i definir una terminologia que doti de coherència al Protocol. Es recomana fer servir la terminologia emprada a la Llei autonòmica per ser la nostra legislació de referència. Així, la darrera definició de la Violència Masclista segons la Llei[3] 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, és la següent:

> Violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

La llei catalana amplia la definició i estableix diferents formes i àmbits de la violència masclista:

FORMES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES (ARTICLE 4)

La violència masclista es configura per una continuïtat de situacions en què interactua en cadascuna de les formes de violència masclista amb els diferents àmbits en què es produeixen, i es pot exercir de manera puntual o de manera reiterada d'alguna de les formes següents:

A. **Violència física**: comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

B. **Violència psicològica**: comprèn tota conducta o omissió que produeix en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaces, humiliació, vexacions, menysteniment, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. La violència masclista també es pot dur a terme amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra l'entorn afectiu de la dona, especialment els fills i filles o altres familiars que hi convisquin o hi tinguin una relació directa, quan es dirigeixi a afligir la dona. També inclou la violència ambiental, que es duu a terme per mitjà de l'exercici de la violència sobre bens i propietats de la dona, amb valor econòmic o sentimental, o sobre els animals amb els quals té un vincle d'afecte, amb la finalitat d'afligir-la o de crear un entorn intimidatori.

C. **Violència sexual**: comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment

3https://portaldogc.gencat.cat/utilsEADOP/PDF/8303/1828756.pdf

ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.

D. **Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius:** consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per a accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexual i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.

E. **Violència econòmica**: consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs fills o filles, en l'impagament reiterat i injustificat de pensions alimentàries estipulades en cas de separació o divorci, en el fet d'obstaculitzar la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella i en l'apropiació il·legítima de béns de la dona.

F. **Violència digital**: consisteix en els actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones. Aquests actes causen danys psicològics i, fins i tot, físics; reforcen estereotips; danyen la dignitat i la reputació; atempten contra la privacitat i la llibertat d'obrar de la dona; li causen pèrdues econòmiques, i obstaculitzen la seva participació política i la seva llibertat d'expressió.

G. **Violència de segon ordre**: consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

H. **Violència vicària:** consisteix en qualsevol mena de violència exercida contra els fills

i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

S'entén que les diverses formes de violència masclista són també violència contra la dona quan s'exerceixin amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra el seu entorn afectiu, especialment contra els fills i filles o altres familiars, amb la voluntat d'afligir la dona.

ÀMBITS DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES (ARTICLE 5)

I. **Violència en l'àmbit de la parella**: consisteix en la violència física, psicològica, digital, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.

II. **Violència en l'àmbit familiar:** consisteix en la violència física, digital, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i els menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Inclou els matrimonis forçats. No inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella.

III. **Violència en l'àmbit laboral:** consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Pot adoptar els tipus següents:

   a. Assetjament per raó de sexe: consisteix en qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat, la indemnitat o les condicions de treball de les dones pel fet de ser-ho, creant un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest que dificulti llur promoció, ocupació de funcions, accés a càrrecs directius, remuneració i reconeixement professional, en equitat amb els homes.

   b. Assetjament sexual: consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

   c. Discriminació per embaràs o maternitat: consisteix en tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat, existent o potencial, que comporti una discriminació directa i una vulneració dels drets fonamentals a la salut, a la integritat física i moral i al treball.

IV. **Violència en l'àmbit social o comunitari**: comprèn les manifestacions següents:

a. Agressions sexuals: ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
b. Assetjament sexual.
c. Tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual i amb altres finalitats amb dimensió de gènere.
d. Mutilació genital femenina o risc de patir-ne: inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o que hi produeixi lesions, encara que consti el consentiment exprés o tàcit de la dona.
e. Violència derivada de conflictes armats: inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.
f. Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones, com els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.
g. Feminicidis: els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona.
h. Agressions per raó de gènere.
i. Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic.
j. Restriccions o privacions de llibertat a les dones, o d'accés a l'espai públic o als espais privats, o a activitats laborals, formatives, esportives, religioses o lúdiques, i també restriccions a l'expressió en llibertat pel que fa a llur orientació sexual o expressió i identitat de gènere, o a llur expressió estètica, política o religiosa.
k. Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius de les dones que reclamen el respecte de llurs drets, i també expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.

V. **Violència en l'àmbit digital**: violència masclista que es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació. Entre altres pràctiques, inclou el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmnia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o Canals d'expressió de les dones i dels

col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.

VI. **Violència en l'àmbit institucional**: accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantitativa i qualitativa, en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional. Aquesta violència pot provenir d'un sol acte o pràctica greu, de la reiteració d'actes o pràctiques de menor abast que generen un efecte acumulat, de l'omissió d'actuar quan es conegui l'existència d'un perill real o imminent, i de les pràctiques o omissions revictimitzadores. La violència institucional inclou la producció legislativa i la interpretació i aplicació del dret que tingui per objecte o provoqui aquest mateix resultat. La utilització de la síndrome d'alienació parental també és violència institucional.

VII. **Violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones**: la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Quan aquesta forma de violència masclista ocorre en les institucions polítiques o les administracions públiques i és tolerada i no sancionada, esdevé també una forma de violència institucional.

VIII. **Violència en l'àmbit educatiu**: qualsevol classe de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de major d'edat a menor d'edat o viceversa. Inclou l'assetjament, l'abús sexual i el maltractament físic, sexual, psíquic o emocional. Entre aquestes violències n'hi ha que es produeixen per raó de gènere o d'identitat sexual.

IX. Qualsevol altres formes anàlogues que lesionin o puguin lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

2.1.2. COMPRENSIÓ DEL FENOMEN

Per poder dissenyar estratègies d'intervenció adequades és imprescindible comprendre les causes subjacents a aquestes violències. Sovint hi ha la tendència a confondre els factors de risc amb les causes de les violències masclistes. L'alcoholisme, les addiccions o la pobresa són alguns d'aquests factors que actuen com a mites o creences i que tenen la funció de minimitzar el fenomen i de fer-lo invisible com a problema social i estructural, però en cap

cas en són la causa.

Cal, doncs, fugir d'aquestes formes simplificadores que parteixen d'un factor causal, i analitzar la base i l'arrel del problema. Per això, considerem més oportú adoptar una perspectiva multidimensional, com la que proposa el model ecològic[4], que postula que la realitat familiar, social i cultural poden entendre's organitzades com un sistema compost per diferents subsistemes que s'articulen entre si d'una manera dinàmica.

Cal, doncs, pensar accions dirigides a incidir en aquests diferents nivells, com per exemple:

- Desvetllar els mites i els estereotips culturals que serveixen de base a la violència masclista.
- Conscienciar la comunitat que la violència masclista és un problema social i estructural que té efectes en les subjectivitats.
- Fomentar models alternatius de funcionament familiar, més democràtics i menys autoritaris.

Per comprendre com aquesta violència s'instal·la en les relacions de parella, i entendre els comportaments de les persones implicades i la dificultat per sortir-ne, és important conèixer el model teòric que s'ha fet servir, el Cicle de la violència[1] (Leonor Walker, 1979):

- **EL CICLE DE LA VIOLÈNCIA**

L'any 1979 la Dra. Leonor Walker va descriure el Cicle de la Violència. Walker va observar els patrons de les agressions que patien les dones i els va analitzar amb elles per intentar trobar algunes pautes comunes.

Entendre el cicle de violència ens pot permetre entendre el perquè la dona es mostra ambivalent en la seva relació, per què no pot deixar l'home que la maltracta, per què té por, per què l'home que l'agredeix no la deixa anar, etc.

1ª FASE. ACUMULACIÓ DE LA TENSIÓ

La durada és variable i pot abastar des de dies fins a anys. Es caracteritza per una escalada gradual de tensió, on l'hostilitat de l'home va en augment sense un motiu comprensible i aparent per la dona. Les reaccions agressives de la parella són imprevisibles. S'intensifica la violència verbal i poden aparèixer els primers indicis de violència física. Es presenten com episodis aïllats que la dona creu que pot controlar i desapareixeran. La tensió augmenta i s'acumula. La dona sempre justifica les accions acomodant-se d'alguna manera a la situació amb la creença irreal de què ella pot parar la violència, però aquesta tensió continua creixent i es fa insuportable i finalment es produeix l'incident d'agressió aguda.

2ª FASE. EXPLOSIÓ O INCIDENT AGUT DE L'AGRESSIÓ

Duració entre 2 i 24 hores. Es caracteritza per la falta de control i destructivitat total. Es produeix un esclat de violència donant lloc a les agressions físiques, psicològiques i sexuals, que poden aparèixer juntes o començar primer per la psicològica. El grau de l'impacte pel que ha succeït i aquesta ambivalència en els sentiments arriba al seu punt màxim. Un cop

[5] Walker, L. (2012). El síndrome de la mujer maltratada. Editorial Desclée de Brouwer S.A.

l'atac ha acabat la dona viu amb incredulitat el que ha succeït. Pot arribar a experimentar: depressió, impotència i indiferència. És en aquesta fase quan les dones solen denunciar o demanar ajuda, però no sol ser així en els primers episodis.

3ª FASE. PENEDIMENT, CALMA, RECONCILIACIÓ O LLUNA DE MEL

La seva durada és variada, sent habitualment més llarga que la segona fase. En aquesta fase, la tensió desapareix i l'agressor manifesta que se'n penedeix i demana perdó a la dona i promet que no tornarà a passar. Utilitza estratègies de manipulació afectiva (regals, carícies, disculpes, promeses), es mostra amable, afectuós per evitar que la relació es trenqui, suposant això un reforç positiu perquè la dona mantingui la relació. La dona sovint pensa que tot canviarà (esperança de canvi). Aquesta situació fa que la dona pensi que la relació té la seva part bona "no tot és agressió i maltractament".

Les repercussions de la violència en les dones afectades impliquen un ampli ventall de manifestacions en el pla psíquic, com **la indefensió apresa i la síndrome d'estrès posttraumàtic**. Es poden manifestar a través de trastorns d'ansietat, depressió, disminució de l'autoestima, passivitat, disminució de la capacitat de control sobre les seves vides, o re-experimentació dels successos traumàtics, associats a sentiments de culpa i vergonya. Pel que fa a la salut física, els efectes de la violència masclista es presenten d'una manera molt variable, des de les contusions a les lesions cròniques, fins a arribar a l'assassinat. També cal considerar les conseqüències sobre la salut de les filles i fills.

2.1.3. L'ENFOCAMENT FEMINISTA I INTERSECCIONAL

El protocol marc per l'abordatge de les violències masclistes amb diligència deguda ens diu que **l'enfocament feminista i interseccional** és el marc teòric-polític-professional des del qual s'han de comprendre les violències masclistes, les seves causes estructurals i l'impacte que poden produir, qüestions de primer ordre per organitzar una intervenció coordinada i sense revictimització.

Des de les lluites i reflexions dels moviments feministes arreu del món s'ha visibilitzat la necessitat d'escoltar les dones i no substituir les seves veus, és per això que un enfocament feminista per l'abordatge de les violències masclistes ha de partir de **la centralitat de les dones**, infants i joves, tenint en compte els diferents eixos de desigualtat que poden estar patint i des d'una intervenció coordinada i en xarxa. A la vegada serà molt important entendre que es tracta d'una problemàtica política, social, econòmica i simbòlica global i estructural.

La interseccionalitat, com a enfocament per a la intervenció, posa sobre la taula que els diferents eixos de desigualtats socials, com el gènere, la raça, l'ètnia, la classe social, l'orientació sexual, la discapacitat o l'edat, entre d'altres, estan relacionats entre si i configuren formes concretes de discriminació i desigualtat. Amb aquest concepte no s'està parlant de diversitat, o no només, no es pot confondre tampoc amb les identitats, es tracta

[4]Bronfenbrenner, U. (1976). The ecology of human development: history and perspectives. Psychologia, 19(5), 537-549

del posicionament de les persones en relació amb els diferents eixos de discriminació que els travessen i els efectes que tenen en cada subjecte.

Des d'un enfocament interseccional és rellevant comprendre que la identificació dels eixos de discriminació i opressió separats és una abstracció d'una realitat en què **els eixos es configuren entre si.**

La Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar les violències masclistes en incorporar la perspectiva de la interseccionalitat o intersecció d'opressions, requereix planificar, desenvolupar i avaluar la intervenció considerant com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la discapacitat física o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere impacten de manera agreujada i diferenciada (art. 3.k).

Sobre la diversitat d'eixos cal dir que la **incorporació de nous eixos no minimitza ni treu importància als altres eixos.** Per exemple, el fet d'incorporar la perspectiva antiracista, no adultocentrista, l'antigitanisme o el capacitisme, per exemple, no fa menys important l'eix de gènere, sinó que ajuda a entendre'l millor perquè ens permet comprendre les relacions entre el colonialisme, capitalisme, racisme i el patriarcat. Igualment, reconèixer la transfòbia com a forma de violència basada en el gènere no fa menys important ni menys greu la violència masclista que pateixen les dones cis, sinó que, precisament, ens ajuda a entendre millor com es construeix el binomi de gènere (Rodó 2021).

2.2. MARC LEGAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

2.2.1. ÀMBIT INTERNACIONAL

La Conferència Mundial de Drets Humans celebrada a Viena l'any 1993 va suposar un reconeixement dels drets de les dones com a drets humans i establí la base mínima d'igualtat entre homes i dones. Aquell mateix any es va aprovar a l'ONU la Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona, en la qual s'afirma que la violència vers les dones és un problema universal de la societat i significa un atemptat contra els drets fonamentals. Els articles 1 i 2 de la Declaració defineixen la violència vers les dones com: qualsevol acte de violència basat en el gènere que tingui o pugui tenir com a conseqüència dany físic, sexual, psicològic o patiment per a la dona, incloent-hi amenaces, coacció o privat arbitrària de la llibertat, tant si es produeixen en l'àmbit públic com privat.

Altres conferències mundials convocades per les Nacions Unides han servit per atorgar al problema de les violències contra les dones un lloc preeminent en el debat polític i social de la comunitat internacional: Mèxic 1975, Copenhaguen 1980, Nairobi 1985, Beijing 1995 i Nova York 2000. La IV Conferència de Dones celebrada a Beijing significa un punt d'inflexió clau per determinar el tractament que s'havia de portar a terme per fer front a la violència vers les dones; és la primera vegada que s'afirma que aquests tractaments ha d'integrar en polítiques de conjunt i que requereix solucions integrals. **La Plataforma d'Acció de Beijing**, aprovada per unanimitat pels 189 països participants en la IV Conferència Mundial de la Dona l'any 1995, inclou com un dels punts d'especial preocupació la violència contra les dones, així

com introduir la transversalitat de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques dels Estats, marcant clarament que les relacions de gènere són relacions de poder i que necessitem un canvi estructural de la societat.

La Convenció Sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació sobre les dones (CEDAW) aprovada per NNUU el 1979 i signada i ratificada per l'estat espanyol el 1983 i per 187 països del món, reforçada el 1992 per la Recomanació General nº 19, ha estat un instrument clau pel reconeixement de la violència contra les dones com una forma de discriminació i una violació dels drets humans de les dones.

Des de l'any 2011, Europa compta, a més, amb un tractat específic sobre violència envers les dones, el Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència vers la dona i la violència domèstica, **conegut també com a Conveni d'Istanbul**, que va entrar en vigor el 2014.

El Conveni és considerat com l'instrument jurídicament vinculant de més abast en l'àmbit de la violència contra les dones. Reconeix la violència vers les dones com una violació del DDHH. Per l'abordatge d'aquesta violència es dota de mesures basades en l'enfocament anomenat de Prevenció, Protecció de les víctimes, enjudiciament dels Perpetradors i Polítiques integrades. Tots aquests instruments anomenats es basen en situar com en els Estats l'obligació de diligència deguda.

2.2.2. ÀMBIT EUROPEU

El 1986, al Parlament Europeu, es planteja per primera vegada el problema de la violència contra les dones, mitjançant la Resolució sobre agressions a la dona. El 1994, el Parlament Europeu adopta la Resolució sobre violacions de les llibertats i drets fonamental de les dones. El 1997, s'impulsa la Iniciativa Daphne per donar suport als països perquè desenvolupin programes d'acció comunitària adreçats a promoure mesures preventives per combatre la violència sobre les dones, els menors i els adolescents.

Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència vers la dona i la violència domèstica, ratificat per l'Estat Espanyol l'11 de maig de 2011.

- El conveni defineix la igualtat de dret i de fet entre dones i homes com un element clau/necessari per a la prevenció de la violència contra la dona.
- Defineix en els seus objectius protegir a les dones contra totes les formes de violència, contribuir a eliminar tota forma de discriminació cap a la dona, concebre un marc global, polítiques i mesures de protecció, promoure la cooperació internacional, donar suport i ajudar a les organitzacions i a les forces i cossos de seguretat per la cooperació per trobar un enfocament integral amb vista a eliminar la violència contra la dona i la violència domèstica.

Conveni d'Istanbul sobre la prevenció i la lluita contra la violència vers les dones i la violència domèstica, adoptat pel Consell d'Europa l'any 2011 que va entrar en vigor de forma general en Europa i en Espanya l'1 d'agost de 2014.

2.2.3. ÀMBIT ESTATAL

Les referències a la promoció de la igualtat de drets entre homes i dones no apareixen fins a l'aprovació de la Constitució espanyola de 1978. En l'àmbit del dret penal, fins al Codi Penal (CP) de 1983, la relació conjugal en els maltractaments d'un home cap a una dona es considerava un factor atenuant; és en el Codi Penal de 1989 quan apareix, per primer cop, el delicte de violència domèstica habitual. A partir d'aleshores, i fins avui, la redacció de la tipificació dels delictes i les penes ha experimentat diverses reformes, incloent-hi la prohibició d'aproximar-se a la víctima, el reconeixement de la violència psicològica i els supòsits en què hagi finalitzat el vincle matrimonial o la situació de convivència. A partir d'aquestes reformes comencen a desencadenar-se una sèrie d'accions polítiques i propostes legislatives que permetran conèixer una nova pràctica jurídica en matèria de violències vers les dones.

El 2003 es produeix una important reforma amb la Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'ordre de protecció de les víctimes de la violència domèstica que atorga a la víctima l'estatut integral de protecció que pot fer valer davant l'administració. Aquesta protecció es porta a terme per mitjà d'un procediment àgil i senzill, davant del tribunal d'instrucció, que habilita el jutge o jutgessa a determinar una sèrie de mesures de naturalesa civil i penal.

LLEI ORGÀNICA 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE, SOBRE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

Aquesta llei suposa una fita sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir d'una manera coordinada per salvaguardar els drets de les dones que en són víctimes. Ens diu que el subjecte passiu és la dona, però, estableix la necessitat que es mantingui, o s'hagi mantingut, matrimoni o relació anàloga d'afectivitat, encara que sense convivència. L'ordre de protecció implica el reconeixement de la condició de víctima de violència de gènere a tots els efectes i permet a la dona gaudir de drets econòmics, laborals i de prestacions de la Seguretat Social previstos en aquesta llei.

- **Drets laborals i prestacions de la Seguretat Social**. Dret a la reducció o canvi de jornada, dret a la mobilitat geogràfica, excedència amb reserva de lloc de treball i extinció del contracte laboral sense preavís i per decisió de la treballadora, amb subsidi d'atur. Les treballadores pel seu compte que cessin en la seva activitat per maltractament quedaran dispensades de cotitzar a la Seguretat Social durant sis mesos. Prioritat en els programes de formació ocupacional i inserció laboral, i bonificació de quotes de la Seguretat Social.
- **Drets econòmics**. Ajut econòmic de pagament únic quan existeixin dificultats raonades per a la inserció laboral. L'ORDRE ASC/342/2008, de 30 de juny, regula el procediment aplicable a la sol·licitud i concessió d'aquest

ajut de pagament únic establert a l'article 27 d'aquesta llei orgànica. A banda, tenen accés a les altres prestacions econòmiques com la renda mínima d'inserció i el subsidi destinat a víctimes de violència de gènere, sexual o exercida per pares o fills (Real Decreto-ley 2/2024). A més, tenen accés prioritari a l'habitatge protegit i residències públiques per a gent gran.

La Llei Orgànica 1/2004, la definiríem de forma més clara en tant constitueix el marc jurídic fonamental en matèria de violència de gènere, establint mesures de protecció, prevenció, assistència i recuperació de les víctimes, així com la coordinació dels poders públics i entitats privades en la lluita contra la violència de gènere. A més reforça el marc penal i processal i regula l'adopció de mesures judicials com la suspensió de la pàtria potestat, custodia i règim de visites de l'investigat per tal de garantir la seguretat de les víctimes i menors al seu càrrec. Tanmateix reconeix expressament el dret de les víctimes de violència de gènere a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de la seva capacitat econòmica. Aquest dret es concedeix de manera immediata des del moment en que la víctima formula denúncia, querella o s'inicia un procediment penal, i es manté mentre el procediment està en curs o existeixi sentència condemnatòria. L'assistència jurídica gratuïta inclou la defensa y representació per advocat i procurador en tots els procediments judicials i administratius relacionats amb la violència patida, i s'estén també als causahavents en cas de mort de la víctima, sempre que no hagin participat als fets.

La llei preveu que, en la mesura del possible, sigui la mateixa direcció lletrada la que assisteixi a la víctima en els diferents processos per tal de garantir la coherència i continuïtat en la defensa dels seus interessos. A més, els Col·legis d' Advocats han d'assegurar la formació específica dels professionals del torn d'ofici en matèria de violència de gènere i adoptar mesures per a la designació urgent de lletrat i la seva immediata assistència a la víctima. Els Col·legis de Procuradors també han d'establir les mecanismes per a la designació urgent de procurador quan la víctima desitgi personar-se com a acusació particular. Fins la designa formal de procurador, el lletrat queda habilitat transitòriament per a la representació processal de la víctima, garantint així la seva assistència jurídica i representació en tot el procediment i davant de qualsevol actuació.

El dret a l'assistència jurídica gratuïta es perd si la sentència és absolutòria ferm o es dicta sobreseïment definitiu o provisional, sense que existeixi obligació d'abonar els serveis prestats fins a aquell moment. Aquesta regulació és conforme a la Llei 1/1996, d'Assistència Jurídica Gratuïta, que desenvolupa i coordina aquest dret per a les víctimes de violència de gènere com a subjectes especialment protegits.

Aquesta Llei recull explícitament la prohibició de la mediació com a via resolutiva en els supòsits de violència de gènere, a fi de garantir la protecció de les víctimes (art. 44). De manera que es troba vedada la possibilitat d'accedir a la mediació en seu de procediments penals incoats en matèria de violència de gènere.

Junt a la LLei 1/2004 resulten d'aplicació altres normes rellevants, que en extracte, regulen els aspectes que a continuació es detallen:

- ✓ LLei 4/2000 d'11 de gener i reglament que la desenvolupa (RD 557/2011 de 20 d'abril) en matèria de dones immigrades víctimes de violència de gènere (REPRODUIR).
- ✓ la LLei Orgànica 3/2007 de 22 de març per a la igualtat efectiva d'homes i dones que aborda aspectes complementaris en matèria d'igualtat i llibertat sexual.
- ✓ De les successives reformes de la LLei d'Enjudiciament Civil, destaquem l'Art. 544 ter que regula l'ordre de protecció per a les víctimes de violència de gènere, establint la competència del jutge d'instrucció per a adoptar mesures cautelars penals i civils, així com mesures d'assistència i protecció social. Aquesta disposició també preveu la inscripció de l' ordre al Registre Central per a la Protecció de les Víctimes de la Violència Domèstica i de Gènere y la coordinació administrativa entre les diferents administracions implicades. Cal destacar la possibilitat de suspendre el règim de visites de l'investigat respecte al seus fills en cas d'acordar-se l'ordre de protecció.
- ✓ La LO 4/2015 DE 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delicte que desenvolupa les mesures de protecció de les víctimes, incidint en l'avaluació individual de la víctima, les seves necessitats, les circumstàncies del delicte. Estén així mateix la protecció als i les menors que es troben en un entorn de violència de gènere.

La recent **Llei 1/2025, de mediació en assumptes civils i mercantils**, estableix amb caràcter general, que abans d'interposar una demanda judicial en l'àmbit mercantil o civil, s'ha d'haver intentat recórrer a la resolució de controvèrsies extrajudicials. Tanmateix, la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre explicita que aquesta obligatorietat no és aplicable en els supòsits de persones afectades amb la condició de víctima de violència de gènere reconeguda per la via judicial.

És necessari, doncs, conèixer les dues vies acreditatives que reconeixen la condició de víctima de violència de gènere:

- **Via judicial**, acreditació reconeguda quan hi ha **denúncia oberta** per violència de gènere o mitjançant **sentència condemnatòria** contra l'agressor.
- **Via administrativa**, acreditació que expedeixen els **serveis especialitzats** o que formen part de la xarxa d'atenció.

L'acreditació judicial és l'única via que té reconeixement legal vinculant i de prevalença als efectes processals i que, en aplicació de la Llei Orgànica de Violència de Gènere, prohibeix la mediació en els supòsits en què hi ha reconeguda la condició de víctima de violència de gènere per via legal. Es donen situacions en què la violència masclista ha estat acreditada per via administrativa, però sense reconeixement judicial. Aquesta circumstància no elimina l'existència de violència, tot i que no té els mateixos efectes jurídics en l'àmbit judicial. De manera que davant d'una situació de violència masclista

en què hi hagi dubtes jurídics, es recomana fer consulta amb els serveis especialitzats i de la xarxa d'atenció, per tal de rebre informació suficient i adequada a les circumstàncies de cada cas.

Respecte a l'acreditació de situació de violència, és molt important saber que s'incorpora la possibilitat que els Serveis Socials, els serveis especialitzats o els serveis d'acollida ho acreditin mitjançant informe. Així, no només la sentència condemnatòria, una ordre de protecció o resolució que acorda una mesura cautelar acreditaran aquesta situació. També es pot acreditar mitjançant informe del Ministeri Fiscal que sustenti l'existència d'indicis de que la denunciant és víctima de violència de gènere.

Aquesta norma va modificar el Codi Civil, al seu Art. 156, regulador de l'exercici de la pàtria potestat, on s'estableix que: 1) en cas d'existir una sentència condemnatòria i mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal, 2) iniciat un procediment penal contra un progenitor per atemptar contra la vida, integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat o indemnitat sexual dels fills o filles comuns menors d'edat, o per atemptar contra l'altre progenitor, 3) encara que no s'hagi interposat denúncia prèvia però la dona estigui reben assistència d'un servei especialitzat en matèria de violència de gènere, sempre que existeixi informe emès per aquest servei que acrediti aquesta situació, només caldrà el consentiment d'aquest progenitor per tal que els menors rebin l'atenció i assistència psicològica, establint només l'obligació d'informar al primer d'aquesta decisió-. Només pel cas de que els fills o filles siguin majors de 16 d'anys es requerirà el consentiment exprés dels mateixos[2].

Cal en tot cas recordar també que el Codi Civil Espanyol va ser reformat a l'any 2015 al seu Art. 92.7, establint que: "*No procederá la guarda conjunta cuando cualquiera de los progenitores esté incurso en un proceso penal iniciado por intentar atentar contra la vida, la integridad física, la libertad, la integridad moral o la libertad e indemnidad sexual del otro cónyuge o de los hijos que convivan con ambos. Tampoco procederá cuando el juez advierta, de las alegaciones de las partes y las pruebas practicadas, la existencia de indicios fundados de violencia doméstica o de género. Se apreciará también a estos efectos la existencia de malos tratos a animales, o la amenaza de causarlos, como medio para controlar o victimizar a cualquiera de estas personas*"

Finalment, volem exposar que amb la Llei integral es crea la Delegació especial del Govern contra la violència sobre la dona, encarregada de formular les polítiques públiques en relació amb la violència de gènere, i també l'Observatori estatal de

[2] La Llei 1/2021, de 24 de març de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere, reforça la protecció i assistència a les víctimes. A tenir en compte també la LLei Orgànica 10/2022 de 6 de setembre, de garantia integrat de la llibertat sexual.

[7] Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, sobre mesures de protecció integral contra la violència de gènere

violència sobre la dona al qual correspon l'execució de les mesures judicials que adoptin els jutjats de violència sobre la dona, que es creen també a partir d'aquesta Llei[7].

LA LLEI ORGÀNICA 3/2007, DE 22 DE MARÇ, PER A LA IGUALTAT EFECTIVA DE DONES I HOMES

Aquesta llei llei incorpora la normativa europea sobre igualtat, estableix principis d'actuació dels poders públics, regula drets i deures de les persones físiques i jurídiques, tant publiques com privades, i preveu mesures destinades a eliminar i corregir en els sectors públic i privat qualsevol forma de discriminació per raons de sexe.

MARC NORMATIU EN RELACIÓ A LES DONES IMMIGRADES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social (art. 31 bis) i el Reglament que el desenvolupa, aprovat pel Reial decret 557/2011, de 20 d'abril (articles 131 a 134), actualitzat parcialment pel Reial decret 1155/2024, de 19 de novembre.

D'acord amb aquesta legislació, les dones estrangeres víctimes de violència de gènere que visquin a Espanya en situació administrativa irregular podran obtenir autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals, i també els seus fills i filles menors d'edat que es trobin a Espanya en el moment de la denúncia per violència de gènere, o de residència i treball, en el supòsit de ser majors de setze anys. Cal, però, que es compleixin els requisits següents:

- No ser ciutadà/na d'un estat de la Unió Europea, de l'espai econòmic europeu o de Suïssa, o familiar de ciutadans d'aquests països, als quals sigui aplicable el règim comunitari.
- Haver denunciat ser víctima de violència de gènere i poder aportar un d'aquests documents:
    - Ordre de protecció, dictada per l'autoritat judicial competent en el marc del procés penal.
    - Informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis de violència de gènere.
- Per a la concessió definitiva de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals (amb vigència de cinc anys) es requerirà la sentència condemnatòria o la resolució judicial de la qual es dedueixi que la dona ha estat víctima de violència de gènere i amb la qual conclogui el procediment penal.

En resum, aquesta norma estableix que, amb una ordre de protecció o informe del Ministeri Fiscal, es concedeix d'ofici una autorització provisional de residència i treball que es resoldrà definitivament quan es conclogui el procés penal. Si finalment es conclou

amb sentència condemnatòria, es concedirà un permís de residència per circumstàncies excepcionals que tindrà una durada de 5 anys. En el cas que el procediment penal conclogui amb sentència no condemnatòria, s'ha de denegar l'autorització i, si escau, es continuarà el procediment sancionador suspès.

LLEI 4/2015, DE 27 D'ABRIL, DE L'ESTATUT DE LA VÍCTIMA DEL DELICTE

La Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delicte[8], que desenvolupa les mesures per la protecció de les víctimes, incideix en l'avaluació individual de les necessitats i del perfil de cada víctima, analitzant les seves característiques personals, la naturalesa del delicte i les circumstàncies i conseqüències del delicte, per protecció integral de la víctima. A més, visibilitza com a víctimes als i les menors que es troben en un entorn de violència de gènere, per tal de garantir-los l'accés als serveis d'assistència i suport, així com l'adopció de mesures de protecció, amb l'objectiu de facilitar la seva recuperació integral (Article 10).

El 3 d'agost del 2018 es va aprovar el **Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere**. En aquest Decret llei queda modificada la Llei orgànica en els termes següents:

1. Estableix que els col·legis de l'advocacia i de procuradors puguin emprendre les mesures necessàries per realitzar la designació urgent de lletrat o lletrada, procurador o procuradora d'ofici en els procediments per violència de gènere, i per assegurar la seva immediata presència i assistència a les víctimes (apartats 4, 5 i 6 de l'article 20).
2. Estableix també que les víctimes de violència de gènere es poden personar com a acusació particular en qualsevol moment del procediment (apartat 7 de l'article 20).
3. Quant a l'acreditació de les situacions de violència de gènere, s'afegeixen els serveis socials, els serveis especialitzats o els serveis d'acollida com a institucions acreditadores (article 23). S'especifica així:

Les situacions de violència de gènere que donen lloc al reconeixement dels drets regulats en aquest capítol s'acreditaran mitjançant una sentència condemnatòria per un delicte de violència de gènere, una ordre de protecció o qualsevol altra resolució judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima, o bé pel ministeri fiscal que indiqui l'existència d'indicis de què la demandant és víctima de violència de gènere. També podran acreditar-se mitjançant informe dels serveis socials, serveis especialitzats o dels serveis d'acollida destinats a víctimes de violència de gènere de l'Administració Pública competent.

8Ley 4/2015, de 27 de abril, del Estatuto de la víctima del delito. http://www.boe.es/boe/dias/2015/04/28/pdfs/BOE-A-2015-4606.pdf

4. S'afegeix també un nou paràgraf a l'article 156 del Codi Civil amb la redacció següent:

Dictada una sentència condemnatòria i mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal o iniciat un procediment penal contra un dels progenitors per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat o indemnitat sexual dels fills o filles comunes menors d'edat o per atemptar contra l'altre progenitor, bastarà amb el consentiment d'aquest per a l'atenció i assistència psicològica dels fills i de les filles menors d'edat, amb el deure de ser informat prèviament el primer. Si l'assistència s'hagués de prestar als fills i a les filles majors de setze anys es precisarà el consentiment exprés d'aquests.

2.2.4. ÀMBIT AUTONÒMIC I LOCAL

L'any 1985 el Govern de la Generalitat de Catalunya crea l'Institut Català de les Dones, per mitjà del qual s'han desenvolupat diversos plans per a la igualtat d'oportunitats per a les dones així com plans de prevenció de la violència masclista.

L'any 2003 s'aprova la Resolució JUI/3338/2003 del Departament de Justícia i Interior, per mitjà de la qual es dona publicitat a l'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya que disposa que les Oficines d'Atenció a les Víctimes del Delicte del Departament de Justícia constitueixin els punts de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica.

L'any 2006, la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, sobre la Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, estableix a l'article 19.1: *"Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat/autonomia, lliures d'explotació, maltractaments / de tota mena de discriminació".*

LLEI 5/2008, DE 24 D'ABRIL, DEL DRET DE LES DONES A ERRADICAR LA VIOLÈNCIA MASCLISTA I LA LLEI9 17/2020, DEL 22 DE DESEMBRE, QUE LA MODIFICA.

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista va néixer amb la voluntat de contribuir a fer visibles totes les formes en què s'exerceix la violència masclista i tots els àmbits en els quals es pot produir, i tractar-la d'una manera integral. Dona molta importància a la prevenció i estableix noves mesures adreçades a la sensibilització i a la detecció precoç d'aquestes situacions, per impulsar els canvis necessaris en la societat. Es tracta d'una llei de drets que, alhora, defineix i ordena la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, un model d'intervenció que promou l'abordatge integral i el treball en xarxa. I, per tant, que confia en una actuació coordinada i els instruments com els protocols d'actuació.

Totes les dones que es troben en situacions de violència masclista, i també llurs fills i filles de les quals depenen, que visquin o treballin a Catalunya i amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal, tenen garantits els drets que aquesta llei els reconeix, sense perjudici del què estableix la legislació en matèria d'estrangeria i de l'exigència de determinats requisits per a les diferents prestacions i serveis.

La recent aprovació de la Llei[10] 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista ha estat motivada per un seguit de qüestions que es poden resumir en els següents esdeveniments:

- Aprovació del Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers la dona i la violència domèstica, aprovat a Istanbul l'11 de maig de 2011 i ratificat per Espanya el 2014 en el que s'inspira aquesta llei.
- Avaluació amb relació als deu anys de vigència de la Llei 5/2008, en els quals s'identificaven algunes mancances en el seu desplegament i se'n proposava la modificació per tal de fer més àmplia i garantista la protecció de les dones víctimes de violència masclista (Informes presentats el 4 de desembre de 2018 a la Comissió d'Igualtat de les Persones del Parlament de Catalunya)
- Aprovació al Ple del Parlament la Moció a favor d'ampliar l'àmbit material d'aplicació de la llei per a incloure-hi la violència institucional com a violència masclista (el 13 de desembre de 2018).

Les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen les nenes i les adolescents, i, per tant, també les dones, nenes i adolescents transgènere. Aquests drets es concreten en:

- **Dret a la protecció integral**, real i efectiva tant per mitjans tecnològics com per serveis policials o per qualsevol altre mitjà.
- **Dret a l'atenció i a l'assistència jurídica**, que comprèn el dret a rebre tota la informació jurídica relacionada amb la situació de violència a través del Servei d'Atenció Telefònica Especialitzada de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral i els Serveis d'Orientació Jurídica, i també el dret als Serveis d'Assistència Lletrada. Per al reconeixement de l'assistència jurídica gratuïta en els supòsits de violència en l'àmbit de la parella i l'àmbit familiar, es tenen en compte únicament els recursos i els ingressos econòmics personals de la dona. L'atenció jurídica es reconeix també als i les menors perjudicades per la mort de la mare o per altres circumstàncies que impedeixin a la mare exercir les potestats que li són pròpies.
- **Dret a l'atenció i a l'assistència sanitària**, a través de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública i mitjançant un protocol específic per a totes les manifestacions de la violència masclista.
- **Drets econòmics**:

1. **Accés a l'habitatge**, mitjançant la concessió d'ajuts, sempre que s'estigui en situació de precarietat econòmica a causa de les violències o quan l'accés a l'habitatge sigui necessari per recuperar-se. Trobar-se en situació de violència masclista, acreditada mitjançant sentència, ordre de protecció o informe de la Inspecció de Treball i

[9] https://portaldogc.gencat.cat/utilsEADOP/PDF/8303/1828756.pdf

[10] https://portaldogc.gencat.cat/utilsEADOP/PDF/8303/1828756.pdf

Seguretat Social és una circumstància que serà tinguda en compte per a l'accés als habitatges de promoció pública i per a la concessió d'una plaça en una residència pública per a gent gran. A més, les dones amb discapacitat tenen preferència en les ajudes públiques destinades a l'adaptació funcional de la llar.

2. **Renda Garantida de Ciutadania**, segons es modifica la llei a l'Article 46. Renda garantida de ciutadania, ajuts econòmics i altres prestacions:

    a. Per tal d'afavorir l'autonomia de les dones que estiguin en situacions de violència masclista i als efectes del dret a percebre la renda garantida de ciutadania, s'han de tenir en compte exclusivament els ingressos i les rendes individuals de cada dona, sempre que es compleixin els requisits que estableix la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.

    b. Per a la determinació de la carència de rendes per a accedir als ajuts econòmics que estableix aquesta llei, s'han de tenir en compte exclusivament els ingressos i les rendes individuals de cada dona, i no computen els ingressos provinents de prestacions econòmiques, públiques o privades, d'urgència pel fet de tenir la condició de víctima de violència masclista en els àmbits de la parella o la família, d'acord amb els articles 7.*e* i 11.*d* del Decret 55/2020, del 28 d'abril.

    c. Les dones víctimes de violència masclista tenen, pel que fa a les prestacions d'urgència social, els drets que reconeix l'article 30 de la Llei 13/2006, del 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.

    d. El Govern pot concedir prestacions econòmiques extraordinàries a les dones que han patit violència masclista, identificada per qualsevol dels mitjans que estableix l'article 33. Aquestes prestacions s'han de destinar a pal·liar situacions de necessitat personal que siguin avaluables i verificables, amb l'informe previ dels organismes competents sobre la inexistència o la insuficiència dels ajuts ordinaris per a cobrir aquests supòsits.

3. **Prestacions d'urgència social**, que estableix la Llei 13/2006, per atendre situacions puntuals, urgents i bàsiques de subsistència com l'alimentació, la roba per vestir-se i l'allotjament.

4. **Prestacions econòmiques extraordinàries**, adreçades a pal·liar situacions de necessitat personal avaluables i verificables, sempre amb informe previ dels organismes competents sobre la seva necessitat.

5. **Indemnitzacions**. Són ajuts econòmics de pagament únic per a les dones que pateixin seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica de caràcter greu. També es reconeixen aquests ajuts a favor dels fills i filles de víctimes mortals menors de vint-i-sis anys i que en depenguin econòmicament en el moment de la mort de la mare.

6. **Ajuts escolars**. Les situacions de violència masclista són un factor qualificat en els ajuts de l'administració educativa. Per poder determinar els requisits de necessitat econòmica, s'han de tenir en compte únicament les rendes o els ingressos personals de la dona. L'administració educativa garantirà, en tot cas, l'escolarització immediata dels/de les fills i filles en els supòsits de canvi de residència derivat d'actes violents.

7. **Fons de garantia de pensions i prestacions**, per a les dones que tenen reconegut judicialment el dret a percebre pensions alimentàries i compensatòries, si hi ha constatació judicial d'aquest incompliment, tenen dret a rebre la prestació econòmica corresponent si aquest incompliment comporta una situació de precarietat econòmica.

8. **Dones amb discapacitat i dones amb VIH**. Les dones en situacions de violència masclista amb un grau de discapacitat igual o superior al 33% i les dones amb VIH tenen dret a una millora econòmica o temporal dels drets econòmics esmentats.

9. **Dret a la recuperació social integral**. Per fer reals els seus drets, les dones en situació de violència masclista tenen el dret a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació per mitjà dels serveis públics i gratuïts de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral. Mitjançant els serveis de la Xarxa es fa possible que les dones rebin informació i assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets; coneguin els serveis als quals es poden dirigir, accedeixin als diferents recursos d'allotjament, recuperin la seva salut física i/o psicològica, i assoleixin la seva formació, inserció o reinserció laboral.

10. **Dret a l'ocupació i la formació ocupacional**, amb caràcter prioritari, per a les dones que pateixen o han patit violència masclista amb l'objectiu d'afavorir la seva formació, inserció o reinserció laboral. Compren l'establiment de projectes específics per a l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació, subvencions a la contractació, signatura de convenis amb empreses i organitzacions per facilitar la reinserció laboral i l'establiment d'ajuts i mesures de suport per a les dones que es constitueixin en treballadores autònomes.

COMPETÈNCIES ALS MUNICIPIS (ART.83)

Pel que fa als municipis, la Llei estableix les competències següents:

a) **Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones** i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes que especifica aquesta llei.
b) **Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**, d'acord amb el qual s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'administració de la Generalitat.
c) **Col·laborar en la gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions** que aquesta llei estableix.
d) Complir totes les altres funcions que estableix aquesta llei que, quant a les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.
e) Complir les altres competències atribuïdes per disposició legal.

La Carta Europea d'Autonomia Local reconeix la posició dels governs locals com a organismes pròxims a la realitat social i, prenent com a base el principi de subsidiarietat, estableix que l'exercici de les responsabilitats públiques, d'una manera general, ha d'incumbir preferentment a les autoritats més properes als ciutadans. Així, estableix que els governs locals tenen dret i capacitat efectiva per ordenar i gestionar tots aquells assumptes públics que incumbeixen directament a la seva comunitat, **amb l'objectiu de dispensar serveis de qualitat i beneficiar-ne els ciutadans i ciutadanes.**

LLEI 17/2015 D'IGUALTAT EFECTIVA DE DONES I HOMES

La Llei d'igualtat efectiva de dones i homes, aprovada pel Parlament de Catalunya, és una regulació feta d'acord amb les competències de l'autogovern de Catalunya i s'emmarca dins la categoria de norma específica complementària de la Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Aquesta norma incorpora modificacions legislatives substancials per avançar vers aquesta igualtat i estableix mesures transversals per àmbits.

Les principals mesures i actuacions de la llei s'emmarquen en les clàusules socials en les bases de la contractació del sector públic (art. 10 i disposició addicional segona), els ajuts públics (art. 11), els plans d'igualtat del sector públic (art. 15), l'ocupació pública (art. 16), els pressupostos (art. 17), les polítiques i actuacions dels poders públics (art. 18), la participació política de les dones (art. 19), la participació social de les dones (art. 20), la coeducació (art. 21, 22 i 28 i disposició addicional sisena), el valor econòmic del treball domèstic i de cura de les persones (art. 31), la promoció de la igualtat de tracte i d'oportunitats en l'àmbit laboral (art. 32 i 45), la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe (art. 18 i 33), els plans d'igualtat a empreses (art. 36), els responsables sindicals d'igualtat (art. 39), la negociació

col·lectiva (art. 40), i les estadístiques i estudis, entre altres.

Cal tenir present que aquesta norma incorpora la perspectiva de gènere en altres àmbits com són el joc i les joguines; les manifestacions culturals; els mitjans de comunicació i tecnologies de la informació i la comunicació; les universitats i la recerca; l'associacionisme i els col·legis professionals; els esports; els usos del temps; benestar social i família; la salut; el tràfic, l'explotació sexual i la prostitució (art. 52); el medi ambient; l'urbanisme; l'habitatge i la mobilitat; la justícia i la seguretat ciutadana. Per tal de garantir que incideixi en aquests aspectes, la Llei preveu que l'ICD resti adscrit al Departament de la Presidència, i que es creï un observatori de la igualtat de gènere i d'un òrgan responsable d'aplicació de la llei. Així mateix, preveu un règim sancionador (art.59-64) i proposa un conveni de col·laboració entre l'autoritat judicial, la fiscalia i el Síndic de Greuges per actuar en casos de discriminació, explotació i violència envers les dones.

L'Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista, creat per la Generalitat de Catalunya, el 12 de febrer de 2019

- Aquest nou òrgan analitza la resposta judicial i les mesures penals per violència masclista per millorar l'efectivitat.
- Recollida i explotació d'informació.
- Fa recerca i investigació per a la millora de les polítiques públiques de prevenció, atenció i tractament de la violència masclista.
- Analitza les ordres de protecció, la percepció de la víctima i de la resta dels agents implicats en un cas de violència masclista. Els primers resultats d'aquestes investigacions estaran disponibles a finals d'aquest any.

1.2.5. ELS PROTOCOLS COM A INSTRUMENTS DE TREBALL COORDINAT

El present protocol no treballa de manera aïllada. Per aquest motiu, s'interrelaciona amb amb altres instruments i protocols d'actuació. Aquest treball conjunt respon a la necessitat d'oferir una atenció continuada dins la xarxa d'abordatge de les violències masclistes, tenint en compte el treball coordinat amb instruments operatius que asseguren la transversalitat, la complementarietat i la cooperació efectiva institucional. Els principals instruments i protocols d'actuació amb els quals treballa de manera coordinada el Protocol Local per l'Abordatge de les Violències Masclistes de Sant Feliu de Guíxols són:

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DELS FEMINICIDIS

El **Protocol d'actuació davant dels feminicidis** té per objectiu millorar la coordinació institucional, especialment dels serveis i figures implicades en la intervenció davant dels feminicidis i en compliment de l'estàndard de la diligència deguda.

ADOLESCÈNCIA I VIOLÈNCIES MASCLISTES. INSTRUMENT PER GARANTIR LA REPARACIÓ INTEGRAL

Aquest instrument del Protocol marc, orientat a la intervenció amb adolescents en situacions de violències masclistes conté tres eines fonamentals :

1. Els estàndards per a la intervenció amb adolescents que viuen o han viscut violències masclistes o LGBTI-fòbiques.

2. Les pautes sobre el deure qualificat d'intervenció de les administracions públiques i el dret dels i les adolescents en situació de violències masclistes a rebre suport, orientació, atenció psicoterapèutica i psicosocial.

3. La guia per valorar la maduresa en adolescents que viuen violències masclistes i LGBTI-fòbiques.

MODEL D'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS

El Model està basat en dos eixos centrals, la prevenció i la reparació, a partir d'uns objectius principals:

- Trencar les estructures socials i culturals que naturalitzen o normalitzen les violències sexuals i culpabilitzen les dones, i acabar amb una por —l'anomenat "terror sexual"— que genera disciplinament i restricció d'espais, a partir d'una aposta clara per la prevenció, de caràcter fonamentalment comunitari.
- Ampliar els serveis d'atenció i millorar-ne l'especialització per reparar les violències sexuals, tenint en compte la diversitat de situacions de les dones, infants i adolescents, així com revisar els circuits d'atenció, perquè tinguin la capacitat de donar resposta a les violències sexuals més recents i a les menys recents

MODEL D'ABORDADTGE DELS MATRIMONIS FORÇATS

Catalunya és un país compromès amb l'erradicació de les violències masclistes, entre elles, les celebracions de matrimonis infantils, precoços i forçats. I és per aquest motiu, que més enllà de tenir un paper reactiu davant de possibles casos, vol actuar des del principi de diligència deguda i tenir una paper més proactiu envers aquesta forma de violència masclista que es dona en l'àmbit familiar.

Es tracta d'abordar des d'una perspectiva interseccional i antiracista la intervenció de les violències masclistes vers les dones migrades i racialitzades, i evitar l'essencialització i els enfocaments culturalistes sobre les minories per tal de garantir una valoració real del risc de la situació de violència masclista.

GUIA SOBRE L'IMPACTE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES DIGITALS

Les violències masclistes digitals afecten un percentatge cada vegada més elevat de dones i joves. Els principals objectius d'aquesta guia són:

- Facilitar la comprensió conceptual de les Violències Masclistes Digitals.
- Sintetitzar la definició d'aquestes violències i les seves principals categories per a facilitar la seva identificació.
- Facilitar la comprensió de l'encaix jurídic de les seves principals tipologies.
- Analitzar la diversitat d'impactes que poden generar les Violències Masclistes Digitals i els elements que incideixen en la seva gravetat.
- Oferir eines per a l'acompanyament de les víctimes/supervivents de Violències Masclistes Digitals.

PLA D'IGUALTAT DE GÈNERE DEL BAIX EMPORDÀ

El IV Pla per la Igualtat de gènere (2023-2027) és el principal instrument de planificació estratègica i marc de referència del Consell Comarcal del Baix Empordà, així com dels municipis de la comarca que s'hi adhereixin, en matèria d'igualtat de gènere durant aquests quatre anys. És una eina per a la promoció de l'equitat entre homes i dones, però també entre les pròpies dones.

3. PRINCIPIS ORIENTADORS DE LES INVERVENCIONS DELS PODERS PÚBLICS

Alguns dels criteris d'actuació assenyalats per la llei catalana (Llei 5/2008, Article 7) són:

- El compromís amb el dret de no-discriminació de les dones.
- La consideració de tots els danys que les dones i els i les menors pateixen a conseqüència de la violència masclista.
- La transversalitat de les mesures, de manera que cada agent implicat ha de definir accions específiques des del seu àmbit d'intervenció, d'acord amb models d'intervenció globals.
- La consideració de les particularitats culturals, religioses, personals, socioeconòmiques i sexuals de la diversitat de les dones.
- L'evitació de la victimització secundària de les dones i l'establiment de mesures que impedeixin la reproducció o la perpetuació dels estereotips sexistes.
- El compromís de totes les persones professionals que atenen les dones en situacions de violència, de disposar de la deguda capacitació i formació especialitzada.

- El foment dels instruments de col·laboració i cooperació entre les administracions públiques per a l'erradicació de la violència masclista.
- El foment dels instruments de participació i col·laboració amb les organitzacions socials, en especial les de dones.
- La celeritat de les intervencions, per tal de possibilitar una adequada atenció i evitar l'increment de la victimització.
- La limitació de qualsevol procés de mediació familiar si hi ha implicada una dona que ha patit o pateix qualsevol tipus de violència masclista en l'àmbit de la parella o el familiar.

Un aspecte cabdal en la intervenció professional és considerar que la dona que ha patit una situació de violència masclista és també una **dona supervivent**, amb habilitats i capacitats preservades que li permeten actuar com a subjecte i dirigir la seva pròpia vida. Però, passar de viure la violència a exercir el control de la seva vida requereix un procés previ de reconeixement de la seva situació i de presa de decisions, més o menys lent i difícil, que necessàriament ha de recórrer ella mateixa. Els i les professionals poden acompanyar-la, proporcionar-li protecció i suport, però no decidir per ella.

Si la o el professional veu la dona que viu violència només com una víctima, la seva intervenció contribuirà a la perpetuació d'aquest paper. En canvi, si a més de reconèixer i entendre les conseqüències de la violència que ha viscut la dona, s'identifiquen i estimulen aquelles capacitats, habilitats, aptituds i actituds que la poden ajudar a guanyar progressivament més quotes d'autonomia i control de la seva vida, amb la intervenció professional s'estarà contribuint a l'apoderament de la dona, és a dir, li estarà donant poder de decisió i control sobre allò que l'afecta.

En determinats casos, aquest posicionament és difícil per la o el professional, ja que suposa respectar les decisions de la dona encara que, des de la valoració tècnica, es consideri que no són les adequades. Sovint, aquests tipus de decisions són viscudes com un fracàs que fa que el o la professional es qüestioni la seva intervenció. A més, aquest posicionament professional implica respectar el ritme i el temps que cada dona necessita en el seu procés de sortida i recuperació de la situació de violència masclista. Un procés que acostuma a tenir alts i baixos, passos enrere i passos endavant i que, sovint, és més lent del que desitja l'equip professional.

És important que el o la professional eviti sobreactuar activant recursos i fent derivacions que no es corresponen al moment i la decisió de la dona. Aquesta reacció professional acostuma a ser una resposta a la pròpia angoixa. En aquest sentit, és important tenir present que les situacions de violència masclista solen mobilitzar sentiments i vivències dels i les professionals els quals poden dificultar la seva intervenció, i a més, la complexitat del problema evidencia que no pot ser tractat en solitari.

Per això, és molt important que els i les professionals implicats/des en la intervenció, a més de disposar d'espais de supervisió externa, treballin en equip i puguin contrastar amb altres professionals (del mateix servei o d'altres serveis) les intervencions que duen a terme, i també extreure'n criteris comuns d'intervenció per garantir una anàlisi interdisciplinària i cercar un veritable treball en xarxa que permeti compartir el "pes" de la intervenció.

3.1. TREBALL EN XARXA

Entendre que el treball en xarxa no és una opció sinó un requisit fonamental per tractar la problemàtica de la violència masclista, parteix d'organitzar la xarxa a partir del lloc central que ocupa la persona, subjecte de la intervenció.

Treballar en xarxa suposa un treball més integrat que la simple coordinació i va molt més enllà del fet de disposar d'uns bons procediments de derivació. Per això, el treball en xarxa exigeix un pacte previ entre els actors implicats en relació amb la necessitat d'escollir aquest model de treball i el seu compromís d'adoptar una posició ètica davant les dificultats, que aposta per tractar-les en lloc d'obviar-les o negar-les. Tenint en compte la magnitud de la problemàtica amb la qual es treballa i les implicacions personals que aquesta comporta, la xarxa esdevé l'espai i el mitjà idoni on expressar aquestes dificultats i buscar-hi alternatives compartides. Així, el treball en xarxa implica per als i les professionals l'acceptació d'un nou saber compartit.

La xarxa és, doncs, **un espai de coordinació i d'intercanvi interdisciplinari i interinstitucional,** que conforma el marc des del qual es poden plantejar les accions d'atenció, prevenció, sensibilització, formació, investigació i totes aquelles que es considerin oportunes per millorar la resposta envers les violències masclistes i complir els objectius que estableix la normativa vigent. La xarxa esdevé el **punt de referència per als i les professionals i, també, per a la població en general**.

En definitiva, la utilitat del treball en xarxa al municipi es basa en la possibilitat de definir un model que permet una intervenció integral i que aprofita les sinergies per millorar l'eficiència dels serveis, la qualitat de les intervencions i la resposta que es vol donar a la problemàtica de la violència masclista.

La Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, contempla un model de xarxa de serveis que donin resposta coordinada i de forma integral. I defineix la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral, com un conjunt coordinat de recursos i serveis públics de caràcter gratuït per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació de les dones que estan o han estat en situació de violència masclista.

3.2. ABORDATGE INTEGRAL

Com ja s'ha dit, l'abordatge d'un fenomen tan complex com és el de la violència vers les dones requereix una intervenció integral; és a dir, una intervenció adreçada no solament a atendre les dones afectades, sinó també, a incidir sobre les causes del problema per

evitar-ne la reproducció, a detectar la violència al més aviat possible a fi de prevenir-ne la cronicitat, i també a contribuir a la restitució dels àmbits danyats de la vida de les dones conseqüència de la situació viscuda. Són diverses les normatives que orienten en aquest sentit.

La Llei estatal 1/2004, de 28 de desembre, sobre mesures de protecció integral contra la violència de gènere pretén proporcionar una resposta global i efectiva, i promou una intervenció integral i multidisciplinària per tractar tots els aspectes que afecten les víctimes i el seu entorn. Així, dona màxima rellevància a les mesures preventives i insta els poders públics a impulsar campanyes d'informació i sensibilització específiques amb la finalitat de prevenir la violència. Aquestes campanyes i plans de sensibilització han d'anar adreçats tant a dones com a homes, mitjançant un treball comunitari i intercultural.

A Catalunya, l'article 41.3 de l'Estatut d'Autonomia de 2006 estableix que: ***"Les polítiques públiques han de garantir que s'afrontin de manera integral totes les formes de violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori"***.

La Llei 5/2008, sobre el dret de les dones a erradicar la violència masclista, elaborada ja a l'empara de l'Estatut de 2006, reconeix la importància dels aspectes preventius i subratlla les mesures de sensibilització, prevenció i detecció precoç com a principis fonamentals per a l'erradicació de la violència. Segons la llei, les mesures de sensibilització han de mostrar la multidimensionalitat del fenomen, la desigualtat de poder entre dones i homes, els models agressius vinculats a la masculinitat tradicional, la diferència entre causes i problemes afegits (o factors de risc) i la capacitat de les dones per activar els seus propis recursos.

El Protocol marc actual proposa **dos eixos d'intervenció fonamentals, la prevenció i la reparació integral**, a diferència del model anterior que n'establia quatre (prevenció, detecció, atenció i recuperació). No s'han d'interpretar de forma seqüencial o independent, sinó **d'una manera circular, en permanent retroalimentació i entrecreuament**. Així, per exemple, quan es treballa en la reparació, no només s'ha de fer pensant en la recuperació individual de les persones afectades, sinó que també calen estratègies perquè allò que està succeint a aquella dona, infant o adolescent no es torni a repetir, el que ens situa ja en la construcció de garanties de no repetició i en l'eix de prevenció.

3.3. CIRCUIT LOCAL

El present document s'ha elaborat tenint present el Protocol Marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes, adoptant com a paradigma d'intervenció els eixos de prevenció i reparació. L'estructura operativa del protocol local de Sant Feliu de Guíxols integra a la seva actuació ambdós principis a totes les seves fases d'actuació, és per aquest motiu que organitza la seva xarxa d'abordatge de les violències masclistes a partir d'un esquema que té en compte els serveis segons el seu

grau d'especialització i moment d'intervenció. Tot tenint present, que cap servei pot eludir la seva responsabilitat en relació a la prevenció i reparació integral.

Tenint en compte que segons aquesta perspectiva circular mencionada i la diligència deguda de la Llei 17/2020, tots els serveis han de fer detecció de les situacions de violència i han d'actuar en conseqüència, de manera que tots els serveis territorials tenen l'obligació de detectar situacions de violència masclista. Així i tot, hem volgut especificar quins són aquells serveis que pel seu grau d'especialització i implicació social, són més susceptibles de complir aquesta funció de detecció.

A continuació es presenta el Quadre 1, on es pot veure la prevenció i reparació integral organitzades a partir de les funcions de prevenció, detecció, acompanyament i recuperació. Pel que fa a l'eix de recuperació, volem indicar quins són aquells serveis que participen de forma clara en els processos de recuperació de les dones, infants i joves, encara que no podem tractar-la com a una categoria tancada i mesurable, donat que la recuperació del dany patit, és una qüestió particular de cada subjecte i els elements que intervenen poden ser molt diversos.

L'esforç de plasmar en un algoritme els possibles circuits o recorreguts que les dones poden fer si es troben en situació de violència, és un exercici de simplificació que pretén evitar el pelegrinatge de les dones, però que a la vegada redueix una realitat que és molt més complexa. Com sempre hem de recordar que la conversa entre professionals serà necessària, partint de la centralitat del cas i de la demanda de la dona, com ens orienta la perspectiva feminista i professional de l'abordatge en violències masclistes.

A la pàgina següent, trobem el Quadre 2, on es presenta l'acompanyament o atenció que apareix al quadre 1, però en aquest cas, es mostra de forma ampliada.

A l'esquema es pot observar d'esquerra a dreta, un supòsit de demanda ordenada en funció de situacions NO URGENTS o de demanda implícita i/o menys visible (esquerra), fins a situacions URGENTS o de demanda més visible i/o explícita.

A vegades les situacions més greus i visibles es presenten en forma d'urgència, quan hi ha hagut un episodi greu de violència i qui la pateix demana ajuda, o un servei activa el protocol d'ofici, però a vegades no es tracta d'una situació d'urgència en el sentit d'haver d'activar els serveis 24h i s'han de poder fer les derivacions oportunes i en paral·lel, als serveis especialitzats en violència masclista.

QUADRE 1. CIRCUIT PER L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

CIRCUIT PER L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

PREVENCIÓ

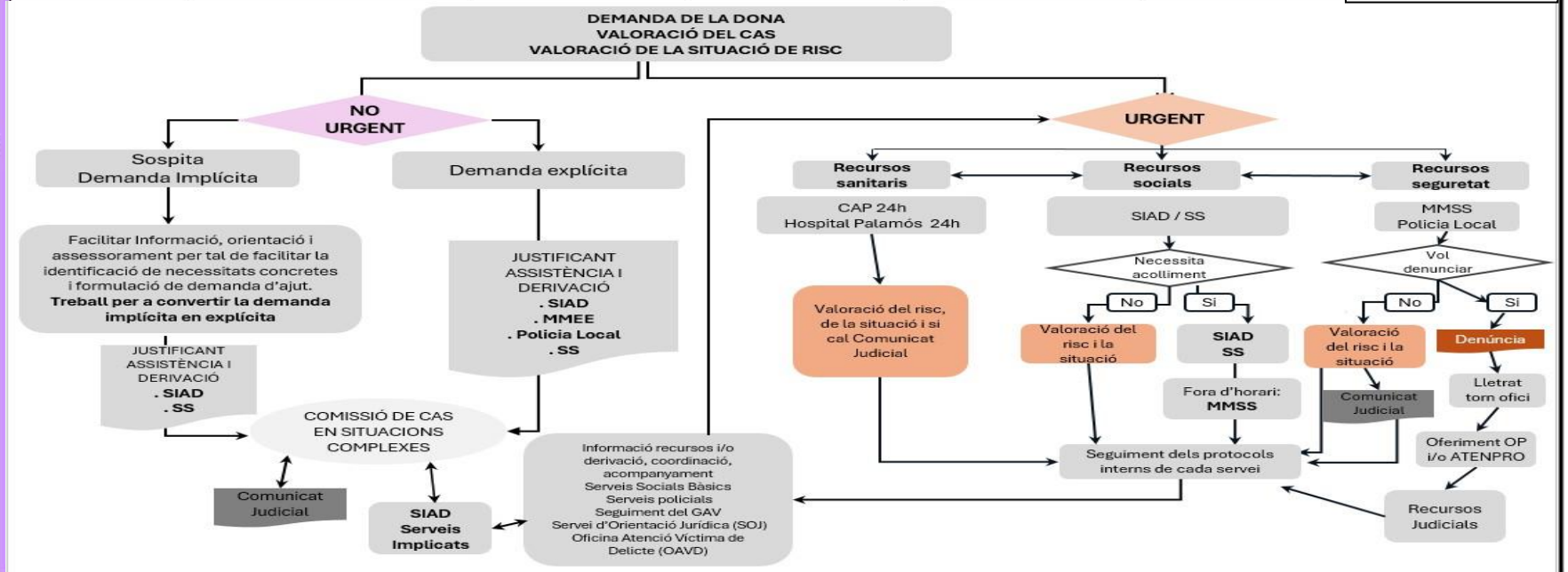
Jornades 25 de Novembre Dia Internacional contra la Violència vers les Dones, Jornades 8 de Març Dia Internacional de les Dones, Jornades 28 de Juny Dia Internacional de l'Orgull LGTBIQ+, Campanyes de sensibilització en matèria de prevenció de les Violències Masclistes, difusió i promoció de drets, Formacions a professionals en matèria de gènere i violències masclistes, formació obligatòria a les entitats que participen de les barraques de festa major, Grups de treball des de l'inici de la gestió per a homes (grup prepart i postpart), dinamitzat per les llevadores de l'Hospital de Palamós, Comissions de treball de les Violències Masclistes a diferents serveis d'atenció no especialitzats, Campanyes de sensibilització i divulgatives dirigides a la població en general, sobre estereotips de gènere, masclisme en els mitjans de comunicació, xarxes socials..., Tallers coeducatius al Punt d'Informació Jove, escoles i instituts per fomentar l'educació en la igualtat i prevenir les Violències Masclistes, tallers i xerrades de sensibilització per fomentar la igualtat de gènere i prevenció de les Violències Masclistes a diferents col·lectius, Punts Lila, Informació, assessorament i suport a dones i Promoció i participació en espais de cooperació amb la comunitat i la xarxa de serveis específics per garantir una comunitat lliure de violència masclista.

REPARACIÓ INTEGRAL

DETECCIÓ

Recursos específics d'atenció a dones	Recursos socials i comunitaris	Recursos sanitaris	Recursos de seguretat	Recursos judicials	Recursos educatius	Altres recursos
SIAD, SIE i SIF Línia 900 900 120 016	SS, SAI LGTBIQ+, PLACI Agent de Salut Comunitària Creu Roja	CAP, Hospital Palamós, CSMIJ CSMA	Policia Local Mossos d'esquadra	Jutjat, SOJ, Fiscalia Col·legi d'advocats OAVD	Educació infantil, primària i secundària EAP	**SIS, OIAC, Habitatge, Biblioteca, Àrea de Lleure i Envelliment Actiu i Joventut i Esports**

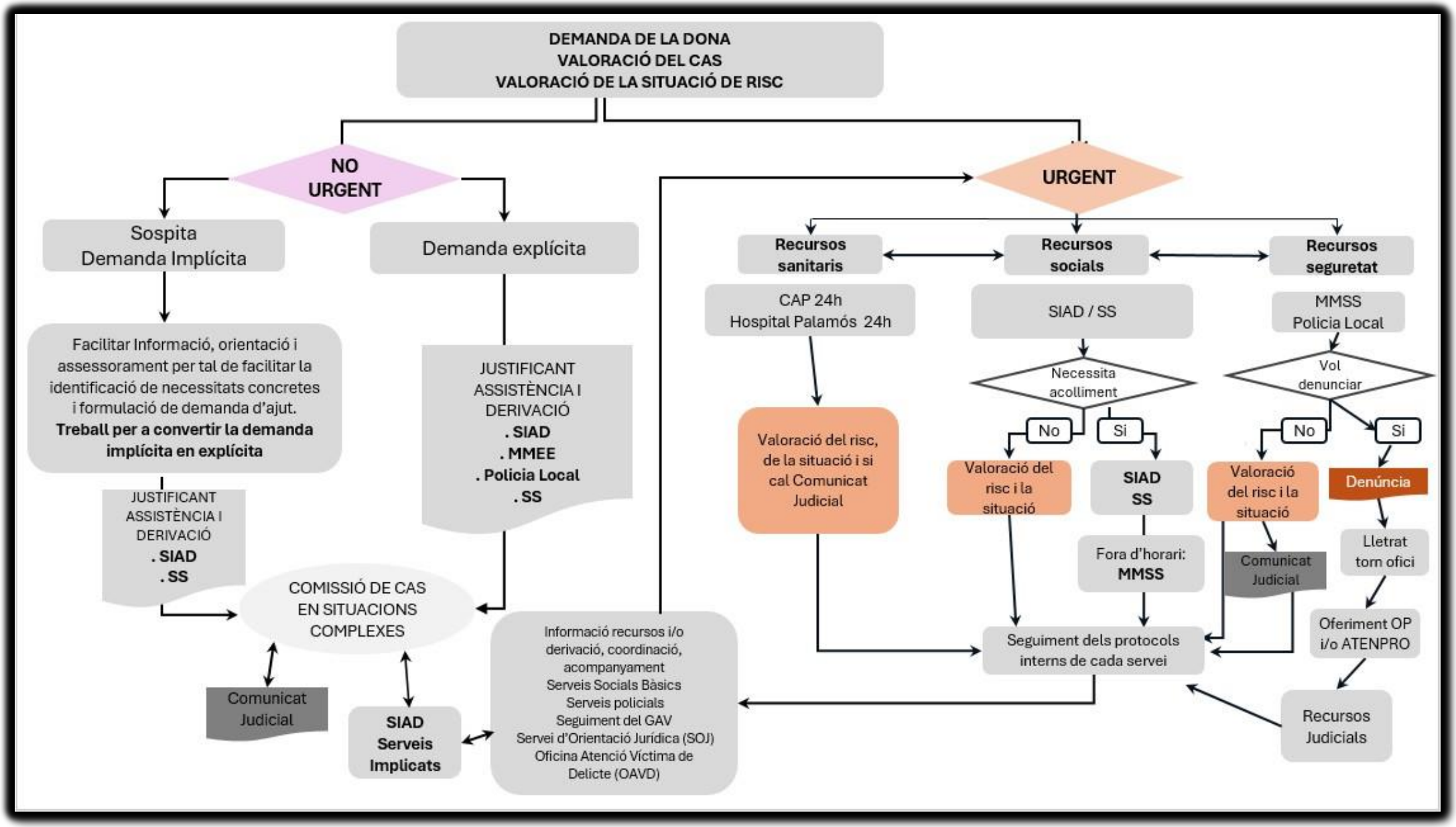
ACOMPANYAMENT ATENCIÓ

RECUPERACIÓ

Recursos especialitzats d'atenció a dones	Recursos d'atenció a filles i fills	Recursos socials	Recursos sanitaris	Recursos de seguretat	Recursos judicials	Recursos educatius	Recursos ocupacionals	Recursos d'atenció a homes
SIAD SIE SIF	**SIE** **SS** **Creu Roja** **SIS**	SS Habitatge	CAP Hospital Palamós	GAV **Policia Local**	Jutjat Assessoramet jurídic especialitzat Fiscalia Col·legi d'advocats OAVD	Educació infantil, primària i secundària EAP	**SOM** **SOC**	SAH

QUADRE 2. L'ACOMPANYAMENT O ATENCIÓ SEGONS SITUACIONS I DEMANDES DE MENYS EXPLÍCITES A MÉS

CRITERIS DE DERIVACIÓ ACORDATS

Les dones poden fer demanda d'atenció i ajuda a diferents serveis, a vegades, no sempre acudeixen als recursos més adients per allò que necessiten i serà responsabilitat de la xarxa fer les derivacions més oportunes per tal de prevenir els pelegrinatges que a vegades pateixen les dones quan són derivades de servei en servei fins que arriben al que pot ajudar-les. Les següents indicacions seran orientacions genèriques que s'hauran de revisar en el treball de casos del circuit municipal per tal de construir un llenguatge comú i una entesa compartida del que són situacions d'urgència o no, situacions de demandes explícites per violència masclista o implícites, etc.

- Els recursos i serveis que identifiquin, rebin o detectin una demanda tant implícita com explícita, hauran de derivar al SIAD o als Serveis Socials de Sant Feliu de Guíxols, com a servei preferent i especialitzat, tot i que no exclusiu, d'atenció i abordatge de les violències masclistes al territori de Sant Feliu de Guíxols.

- Si la demanda de la dona no és explícitament per violència masclista, s'haurà de derivar al **SIAD,** donat que és un recurs, que no únicament aborda les violències masclistes.

- El **Grup d'Atenció a la Víctima dels Mossos d'Esquadra** podrà donar assessorament a més de recollir denúncies.

- S'ha de promoure que els i les professionals adrecin a les dones als serveis especialitzats en el moment que es plantegin fer una denúncia, per tal que aquesta es faci garantint el seu dret a informació.

A més, des de qualsevol servei, quan la demanda i/o la situació no es veu clara o es dubta de la derivació, es recomana consultar amb els recursos més especialitzats per tal d'assessorar-se (SIAD, Serveis Socials i MMEE).

Es torna necessari plantejar la diferència entre els criteris de comunicació i els criteris de derivació de les dones entre serveis, en el primer dels casos, la comunicació fa referència a la recomanació que fa el personal professional a la dona per tal que aquesta s'adreci a un determinat servei, en el segon dels casos, la derivació implica una coordinació entre serveis mitjançant els procediments i funcionament intern d'aquests. En ambdós casos, sempre, sota el consentiment explícit de la dona.

4. ELS EIXOS D'INTERVENCIÓ: LA PREVENCIÓ I LA REPARACIÓ INTEGRALS

El Protocol marc actual proposa **dos eixos d'intervenció fonamentals, la prevenció i la reparació integral**, a diferència del model anterior que n'establia quatre (prevenció, detecció, atenció i recuperació). No s'han d'interpretar de forma seqüencial o independent, sinó **d'una manera circular, en permanent retroalimentació i entrecreuament**. Així, per exemple, quan es treballa en la reparació, no només s'ha de fer pensant en la recuperació individual de les persones afectades, sinó que també calen estratègies perquè allò que està succeint a aquella dona, infant o adolescent no es torni a repetir, el que ens situa ja en la construcció de garanties de no repetició i en l'eix de prevenció.

D'altra banda, quan es treballa en la recuperació individual es posen en marxa estratègies perquè la situació de les dones, infants i adolescents no es cronifiqui, no empitjori o no augmentin els riscos. Aquesta mirada en la intervenció ens situa de forma creuada en la reparació i la prevenció individual.

I, finalment, quan es planifiquen polítiques i actuacions de prevenció i sensibilització dirigides a generar canvis culturals, socials i institucionals (prevenció estructural), aquestes han de nodrir-se de les incidències i problemàtiques identificades en les situacions concretes. Tot això té, també, un efecte reparador pel conjunt de dones, infants i adolescents que viuen o han viscut violència masclista.

Les estratègies més adients queden determinades per la finalitat de les intervencions. Així, s'estableixen dues grans finalitats per a cada eix d'intervenció.

Prevenció amb finalitat estructural (prevenció estructural).
Prevenció amb finalitat individual (prevenció individual).
Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per la no repetició).
Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a la recuperació).

4.1. LA PREVENCIÓ INTEGRAL

La prevenció integral pren un pes important en entendre-la des d'un triple objectiu, com a mínim:

1. Prevenció estructural: sensibilització, formació especialitzada, difusió i promoció de drets, recerca i promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries, etc.
2. Prevenció en l'àmbit individual: activació de les mesures per a l'acompanyament per part de les dones (s'entrecreua amb l'eix de reparació integral).
3. Donar resposta comunitària i social des de la lògica de la diligència deguda (reparació del dany)

Entre les eines fonamentals de prevenció estructural destaquem **la sensibilització, la**

difusió i promoció de drets, la formació especialitzada, la recerca i la promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries. La Regidoria d'Igualtat seria la que té la funció d'impulsar les polítiques, programes i campanyes que promoguin la prevenció estructural en primer terme. Però també els serveis educatius des de la sensibilització i reflexions vers la cultura patriarcal, els recursos socials des de la facilitació d'ajuts, i en definitiva, la resta de serveis de la xarxa, cadascú des del seu lloc poden i han de treballar per la prevenció estructural.

4.1.1. RECOMANACIONS PER UNA DETECCIÓ PRECOÇ

De cara a afrontar les entrevistes amb les dones i que es donin de tal forma que facilitin la detecció precoç, cal tenir en compte:

- Els i les professionals han de poder vetllar per crear un ambient de suport on la dona no se sentí jutjada, facilitant un espai tranquil i relaxat on es puguin expressar emocions i sentiments.
- Exercir l'escolta activa i l'empatia.
- Facilitar la contenció, si és necessari.
- Evitar reforçar l'estigmatització o els sentiments de culpabilitat que pot sentir la dona.
- No adoptar una actitud sobreprotectora i/o paternalista, evitant donar consells sobre la manera concreta d'actuar.
- Respectar les seves decisions.
- Acollir i avaluar les demandes explícites i detectar les implícites que presenta la dona per a la possible derivació al recurs més adient.

En tots els casos, resulta convenient fer un primer cribratge general. En aquest sentit, s'acostuma a utilitzar la tècnica de l'embut, que permet fer preguntes més generals, per anar passant a les més concretes, si es creu necessari.

VALORACIÓ DEL RISC

És recomanable fer servir eines i instruments que permetin unificar criteris i extreure valoracions que concordin entre els diferents serveis. Així mateix, facilita el treball en xarxa i representa un suport a la tasca professional, ja que la valoració passa a ser compartida i no queda únicament en mans de la subjectivitat professional. Es proposa com a eina comuna el RVD-BCN, una eina elaborada per l'Ajuntament de Barcelona en el marc del seu circuit que pot ajudar als i les professionals que atenen dones en situació de violència masclista, a valorar el risc i l'actuació a portar a terme. A l'annex 7.2, p.78 es pot trobar el model de protocol de valoració del risc RVD-BCN.

4.2. LA REPARACIÓ INTEGRAL

La reparació integral serien el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, adoptades pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que tenen per objecte garantir els drets reconeguts, per restablir tots els àmbits danyats, sense revictimització i garantint-ne la no-repetició.

Els serveis i les institucions han de promoure una intervenció que asseguri el treball en equip i en xarxa. Malgrat que les lògiques de les administracions i dels serveis públics tendeixen a fragmentar les competències i especialitats, és responsabilitat de les institucions i dels serveis garantir el treball interdisciplinari intern i en xarxa.

4.2.1. ELS SERVEIS D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA I ATENCIÓ DEL CIRCUIT

El Protocol Marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista diu que l'acompanyament "és la principal eina d'intervenció amb dones, infants i adolescents. Fa referència al conjunt d'accions destinades a una persona per a que pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant- li la informació necessària sobre els recursos i els procediments" (art. 3.e). Aquest acompanyament, com tota la intervenció, ha de fer-se des de l'enfocament feminista i interseccional, oferint una escolta activa a les dones, adolescents i infants. Ha de facilitar la identificació de les seves necessitats i informar de manera clara i comprensible sobre els drets, els serveis i recursos, especialment els d'urgència i protecció, però també els de referència per atendre futures consultes, dubtes i noves necessitats.

A continuació s'exposen els serveis d'intervenció més especialitzats de la xarxa pel que fa a l'abordatge de les violències masclistes a Sant Feliu de Guíxols. Amb aquest recull es pretén exposar de manera global aquelles accions efectuades al municipi, presentar als serveis i tenir una visió general del funcionament.

Per aquest motiu, s'exposen les intervencions més especialitzades i rellevants en l'abordatge de les violències masclistes. Els serveis presentats formen part de la Comissió Local Plenària contra les Violències Masclistes i en constitueixen els serveis de referència dins del circuit d'actuació.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)** Adreça: Centre Cívic de Vilartagues (primer pis). Plaça de Salvador Espriu, s/n Telèfon: **655 25 40 24** Horaris atenció al públic: dilluns, dimarts, dijous i divendres de 9:00h a 14:00h. Dimecres de 13:00h a 18:00 Horari gestió: dilluns, dimarts, dijous i divendres de 8:00h a 15:00h. I dimecres de 12:00h a 19:00. Correu electrònic: igualtat@guixols.cat	
Breu descripció del servei	El SIAD és un servei municipal, gratuït i confidencial on s'ofereix informació, assessorament, atenció i acompanyament, si escau, amb relació a l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits relacionats amb la seva vida laboral, social, personal i familiar. S'ofereix a més un servei d'atenció psicològica i assessorament jurídic. El SIAD és el servei de referència d'atenció a les dones de Sant Feliu de Guíxols, i especialment el servei específic d'atenció en situacions de violències masclistes. S'adreça a les dones majors d'edat i a noies de 12 a 17 anys que viuen a Sant Feliu de Guíxols.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat estructural	**SENSIBILITZACIÓ:** - Organització d'activitats de sensibilització durant tot l'any, i amb un èmfasi especial al voltant del 25 de novembre, Dia Internacional contra la Violència vers les Dones, i del 8 de març, Dia Internacional de les Dones i d'altres dies commemoratius. - Suport i assessorament a col·lectius de dones. **COEDUCACIÓ:** - Activitats de sensibilització en coordinació amb Educació (Centres d'Educació Infantil i Primària i Instituts d'Educació Secundaria de Sant Feliu de Guíxols). Punt lila als patis, presentació del servei, activitats al voltant del 25 de novembre i al 8 de març. **DIFUSSIÓ I PROMOCIÓ DE DRETS:** - Campanyes. Difusió i promoció de drets. **FORMACIÓ ESPECIALITZADA I ESPAIS DE SUPERVISIÓ:** - El SIAD proporcionarà una atenció per part de personal especialitzat i coneixedor dels recursos a disposició de les dones usuàries del servei. L'equip de professionals actualitzaran la seva formació de manera continuada, a través de l'assistència a cursos, jornades i sessions de supervisió. - Participació en taules i comissions especialitzades. **ACCIÓ COMUNITÀRIA**: Reivindicació de necessitats i canvis, en la producció d'accions que ajuden al canvi cultural. **PARTICIPACIÓ EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES PER**

	PROMOURE LA IGUALTAT I L'ERRADICACIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
Prevenció amb finalitat individual	Acompanyament integral del SIAD (acollida, assessorament jurídic, atenció psicològica) per evitar, aturar, erradicar les violències i reduir-ne l'impacte. Acompanyament de la dona en la identificació de la situació de violència, activació de recursos i derivacions, si s'escau, valoració de la situació de risc, mesures d'autoprotecció i autocura i psicoeducació en VM.
Reparació amb finalitat de no repetició • **Detecció:** • **Acompanyament /atenció**	**DETECCIÓ DE VIOLÈNCIES MASCLISTES INSTITUCIONALS**: - Abordatge d'incidències del circuit a la Comissió per l'abordatge de les violències masclistes de Sant Feliu de Guíxols. - Registre de les violències institucionals a la base de dades del SIAD i oferir a les dones l'eina QR per registrar la seva experiència amb els serveis i d'aquesta manera millorar els serveis destinats a les víctimes de violència masclista, iniciativa nascuda al Consell Comarcal del Baix Empordà amb l'objectiu de treballar per millorar el benestar i la seguretat de la ciutadania.

Reparació amb finalitat de recuperació

- **Recuperació:**

SERVEIS DEL SIAD

SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA

Objectius:

- Fer la primera acollida de les dones usuàries del servei. Obertura de l'expedient, registre a la plataforma Hèstia, exploració de la situació i recollida d'informació i documentació. Fer signar el document de tractament de dades personals.
- Oferir informació, orientació i acompanyament per part de la tècnica del SIAD sobre drets i recursos per les dones.
- Fer una avaluació de la situació de violència masclista.

En el cas de violència masclista en l'àmbit de la parella, s'utilitza l'eina RVD- BCN. Aquesta eina determina el risc per la dona.

- Planificació de la intervenció conjunta amb la dona. No es farà mai cap intervenció sense que la usuària en sigui coneixedora.
- Fer un seguiment i acompanyament periòdic dels casos segons les necessitats.
- Realitzar les derivacions convenients als serveis del SIAD (psicològic, jurídic) i també a altres serveis municipals i comarcals.
- Gestionar les derivacions de casos de violència masclista.
- Coordinar amb els i les professionals implicats/des.
- Gestió de recursos (ATENPRO, traducció...).
- Donar suport i orientació a professionals, associacions i ciutadania.
- Formar part de la comissió de violències masclistes de Sant Feliu de Guíxols i a altres taules comarcals i provincials.
- Participar en sessions de supervisió.
- Organització d'accions positives de prevenció i sensibilització.
- Subvencions i justificacions del SIAD.
- Prestar suport i assessorament amb entitats.

ATENCIÓ PSICOLÒGICA

Objectius:

- Oferir una atenció personalitzada per part d'una tècnica psicòloga. Acompanyar en l'anàlisi de la situació de malestar i fer un procés de coneixement de les pròpies eines i Oferir tractament psicològic individual per a persones adultes en casos de violència masclista amb l'objectiu de realitzar un procés de recuperació de la violència viscuda des d'una perspectiva feminista, interseccional i de trauma.
- Fer un seguiment periòdic dels casos segons les necessitats. Realització de trucades de seguiment, acompanyament i contenció emocional.
- Realitzar coordinacions internes i externes amb els

professionals intervinents en els casos.

- Coordinació i col·laboració amb la comissió de violències masclistes de Sant Feliu de Guíxols i amb altres comissions i taules comarcals i provincials.
- Elaborar informes tècnics a petició del sistema Judicial i personar-se en seu judicial quan la professional del SIAD sigui citada amb relació a un cas.
- Participar en sessions de supervisió.
- Donar suport i orientació a professionals, associacions i ciutadania.
- Dissenyar, implementar, conduir i avaluar intervencions grupals psicoterapèutiques, psicosocials i/o psicoeducatives específiques per la dona i la recuperació de les violències masclistes.

ASSESSORAMENT JURÍDIC

Objectius:

- Assessorar i informar sobre qualsevol tema civil i/o penal que afecti les dones i els/les fills/es.
- Assessorar i informar sobre processos de separació, divorci, parella de fet, filiació, adopcions, mesures provisionals i mesures cautelars que afectin les dones.
- Personació en nom de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols com a acusació popular en els processos penals per maltractaments greus i assassinats contra les dones víctimes de violència de gènere de Sant Feliu de Guíxols.
- Coordinació i col·laboració amb la comissió de violències masclistes de Sant Feliu de Guíxols.
- Coordinació amb l'advocat/da de les dones, si s'escau.
- potencialitats de la dona per afrontar la situació.
- Coordinació amb el Servei d'Atenció a la Víctima de la Generalitat de Catalunya i amb les Unitats d'Atenció a la Víctima de Policia Local i dels Mossos d'Esquadra de Sant Feliu de Guíxols.

ACOMPANYAMENT EN LA RECUPERACIÓ DE LA VIOLÈNCIA VISCUDA.

- Valoració d'ajuts i recursos.
- Valoració de derivació a altres serveis municipals i

comarcals.

- Coordinació, seguiment i avaluació del pla de treball fins al tancament del cas.
- Oferir espais de teràpia grupal i tallers per la recuperació de violències masclistes.
- Coordinació amb el Servei d'Atenció a la Víctima de la Generalitat de Catalunya i amb les Unitats d'Atenció a la Víctima de Policia Local i dels Mossos d'Esquadra de Sant Feliu de Guíxols.

ACOMPANYAMENT EN LA RECUPERACIÓ DE LA VIOLÈNCIA VISCUDA.

- Valoració d'ajuts i recursos.
- Valoració de derivació a altres serveis municipals i comarcals.
- Coordinació, seguiment i avaluació del pla de treball fins al tancament del cas.
- Oferir espais de teràpia grupal i tallers per la recuperació de violències masclistes.

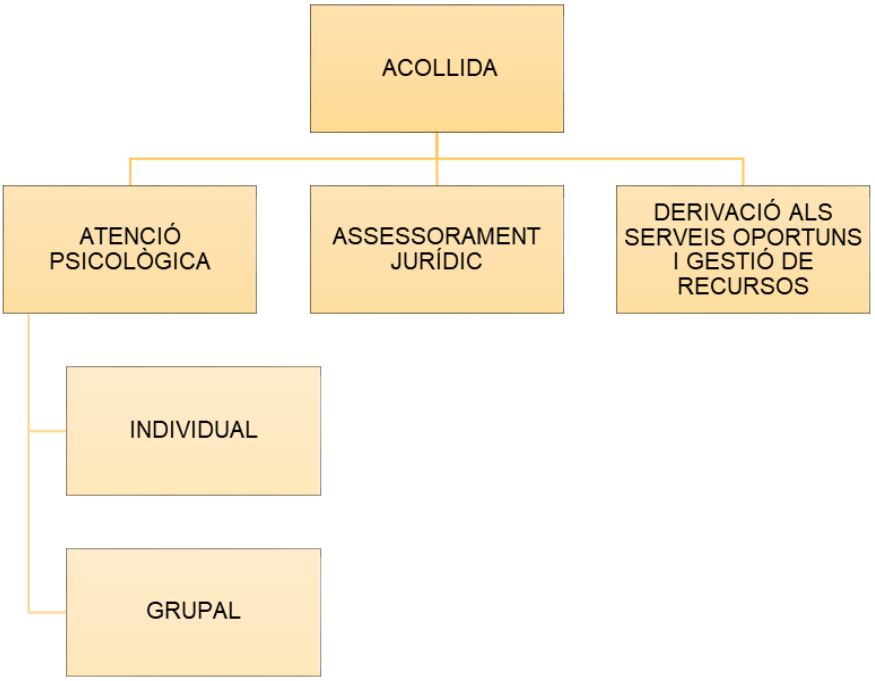
Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	- Adjuntem full de derivació al SIAD - Coordinació amb Serveis Socials, Mossos d'Esquadra, Policia Local, Salut i xarxa de salut mental, Servei d'acollida, SOM, SOC, recursos d'acollida, ***Quan la dona s'adreci al SIAD per violència masclista i no presenti cap complexitat afegida, serà el SIAD qui proporcionarà l'atenció a la dona a través de l'acollida, l'assessorament jurídic, l'atenció psicològica individual i/o grupal.** Es considerarà dos tipus de **complexitat afegida** en els casos atesos al SIAD: - **Dones amb fills i filles menors d'edat o dependents**, amb els quals calgui una exploració per valorar el seu grau d'afectació per la violència masclista viscuda. o Aquesta valoració la farà Serveis Socials i SIS que assumirà la globalitat de la intervenció quan hi hagi afectació o impacte per la violència en els infants. - **Dones on es valori la necessitat d'una intervenció de tractament social**, per explorar i abordar problemàtiques relacionades amb manca de cobertura de necessitats bàsiques; amb toxicomanies o salut mental; o bé amb disfuncions familiars afegides. En aquests dos supòsits, si la dona ha accedit al SIAD per voluntat pròpia, se l'ha d'informar que es farà una derivació a Serveis Socials per atendre el global de les seves problemàtiques. Ara

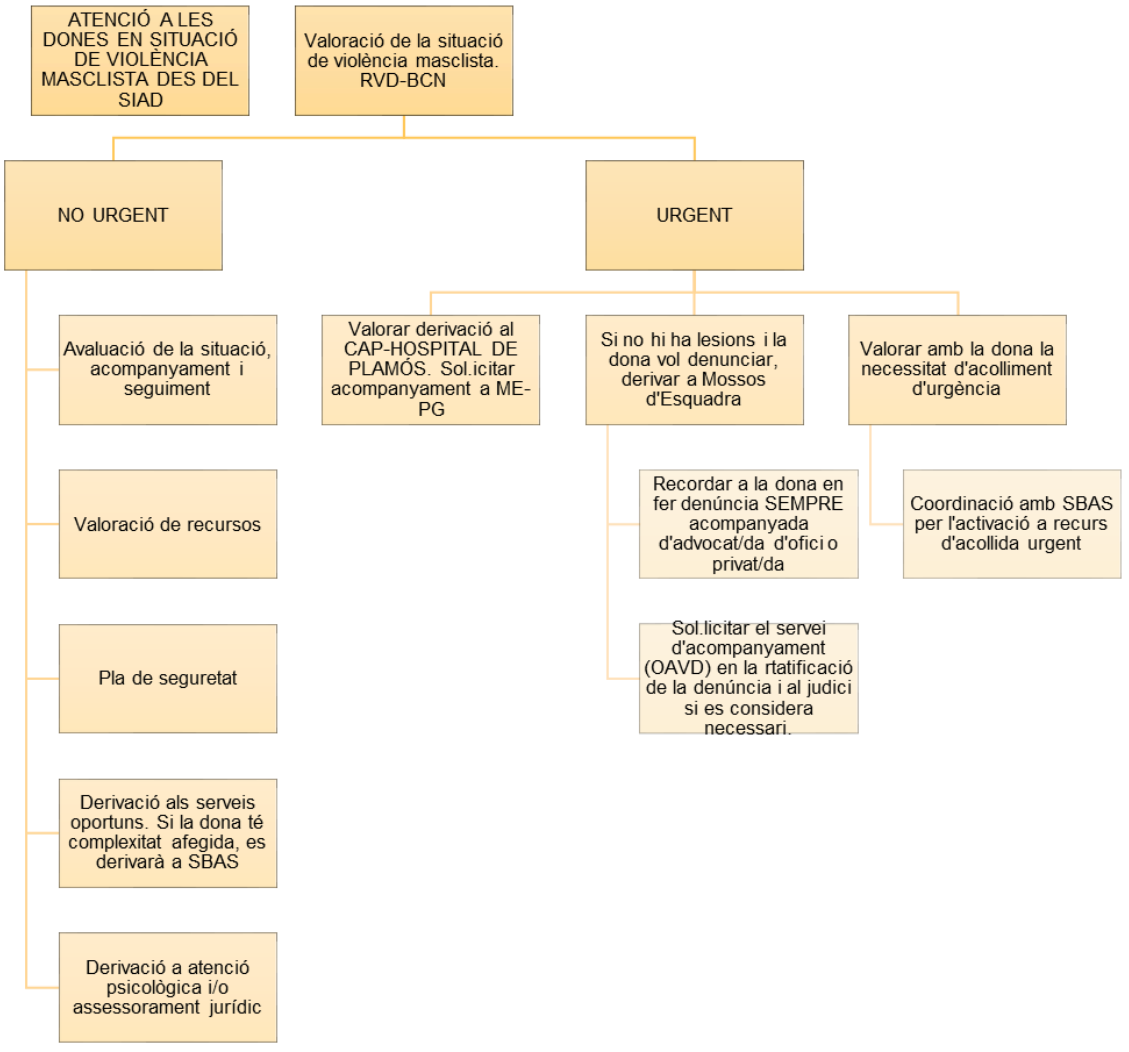
	bé, cal tenir en compte la vinculació de la dona al servei i la voluntat de la dona d'anar a Serveis Socials. Es pot fer entrevistes conjuntes per facilitar aquesta derivació. Des de Serveis Socials es podrà fer derivacions de dones al SIAD per atenció psicològica, assessorament jurídic i participació en grups o tallers que el servei organitzi. Es portaran **casos compartits** amb Serveis Socials quan el SIAD faci atenció psicològica per violència masclista i sorgeixin demandes de la dona de tipus social "puntuals". o Es farà demanda d'intervenció a Serveis Socials per aquestes necessitats. o El SIAD quedarà com a referent del cas. o Hi haurà coordinació entre ambdós serveis. Serveis Socials **I SIAD tindran reunions periòdiques de coordinació.**
Recollida d'informació	Nom, cognoms, nacionalitat, estudis, situació econòmica, nacionalitat, situació laboral, número de fills/es, tipus i àmbits de la VM, RVD (risc), situació d'habitatge, història personal i familiar (genograma).

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis	
PREVENCIÓ	**El SIAD realitza diferents accions de prevenció i sensibilització al llarg de l'any dirigides a la ciutadania. També es fan tasques de prevenció amb la intervenció directa a les dones que demanen assessorament i/o orientació en determinats casos.**
DETECCIÓ	El SIAD detecta situacions de violència masclista mitjançant: - Assessoraments a professionals de diferents

	àmbits d'altres serveis de la xarxa pública o privada que hagin detectat indicadors de violències masclistes. - Assessorament a amics o amigues i familiars de dones en situació de violència masclista. - Organitzant tallers o accions de sensibilització i informació del recurs dirigides a la ciutadania i donant a conèixer el SIAD. - Detecció en l'atenció directa amb les dones usuàries del SIAD.
ATENCIÓ	**Demanda directa de la dona.** Cal lliurar a la dona el full de dret d'informació i consentiment (*Annex*). La demanda de la dona pot ser implícita o explícita. En el cas que la demanda sigui implícita cal fer un treball amb la dona per tal que pugui identificar les seves necessitats i formular una demanda d'ajuda. **Demanda derivada d'un altre servei**. Cal que s'utilitzi el full de derivació (*Annex*). Si el servei derivant forma part del circuit s'ha d'adjuntar també l'eina de valoració de risc RVD-BCN (*Annex 1*). **Demanda indirecta**. Familiars, amics/gues, veïns/es comuniquen que una dona està en situació de violència masclista. Es pot donar el telèfon de la **línia d'atenció contra la violència masclista 900 900 120** i facilitar una visita d'acollida al SIAD per realitzar un assessorament. **<u>ATENCIÓ D'URGÈNCIES</u>** Si es considera que la situació de la dona **NO és URGENT**: L'atenció del SIAD consisteix a donar hora de visita de primera acollida. Si es considera que la situació és **URGENT**: En situacions en què es requereix una actuació immediata pel risc de la dona i els seus fills i filles. - Després d'haver rebut qualsevol agressió o amenaça.

	- Després d'haver pres la decisió d'abandó immediat de la llar a causa de la violència viscuda. • **En horari laboral**. Es facilitarà una entrevista al més aviat possible amb el SIAD i es farà una avaluació de la situació de risc. • **Fora de l'horari laboral, vacances o quan les tècniques del SIAD no estiguin disponibles**. Es contactarà amb Mossos d'Esquadra i/o Serveis Socials. Es comunicarà igualment al SIAD la situació per correu electrònic perquè pugui posar-se en contacte amb la dona i els professionals quan torni a estar disponible. En el cas que la dona presenti lesions o un estat emocional molt impactat per la violència masclista cal adreçar a la dona al centre d'atenció primària (CAP) o bé a l'Hospital de Palamós i sol·licitar l'acompanyament, si és necessari, per part dels Mossos d'Esquadra o Policia Local. En cas que la dona vulgui denunciar, cal informar a la dona que té dret a presentar una denúncia a Mossos d'Esquadra i a rebre assistència jurídica abans d'iniciar la declaració de denúncia. Caldrà valorar l'allotjament d'urgència. Si és necessari l'activació del recurs es farà una coordinació amb Serveis Socials per tal d'activar-lo.

ACOLLIDA
ATENCIÓ PSICOLÒGICA
ASSESSORAMENT JURÍDIC
DERIVACIÓ ALS SERVEIS OPORTUNS I GESTIÓ DE RECURSOS
INDIVIDUAL
GRUPAL

ATENCIÓ A LES DONES EN SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA DES DEL SIAD
Valoració de la situació de violència masclista. RVD-BCN
NO URGENT
URGENT
Avaluació de la situació, acompanyament i seguiment
Valoració de recursos
Pla de seguretat
Derivació als serveis oportuns. Si la dona té complexitat afegida, es derivarà a SBAS
Derivació a atenció psicològica i/o assessorament jurídic
Valorar derivació al CAP-HOSPITAL DE PLAMÓS. Sol.licitar acompanyament a ME-PG
Si no hi ha lesions i la dona vol denunciar, derivar a Mossos d'Esquadra
Valorar amb la dona la necessitat d'acolliment d'urgència
Recordar a la dona en fer denúncia SEMPRE acompanyada d'advocat/da d'ofici o privat/da
Sol.licitar el servei d'acompanyament (OAVD) en la rtatificació de la denúncia i al judici si es considera necessari.
Coordinació amb SBAS per l'activació a recurs d'acollida urgent

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Serveis Socials** Adreça: Pl. Salvador Espriu s/n Telèfon: **972 821 091** Horaris atenció al públic: De 9 a 14h Horari gestió: De 8 a 15h Correu electrònic: SSocials@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Servei municipal d'atenció social primària que treballa en la detecció de situacions de violència masclista en l'àmbit de la parella i intrafamiliar. Realitza atenció, orientació i acompanyament a dones i llurs fills i filles en situació de violència activa o viscuda amb anterioritat. S'ofereix orientació, acompanyament i seguiment social, psicològic i legal, efectuant, si escau, les derivacions pertinents als recursos especialitzats de la xarxa.
Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat individual	- A través d'entrevistes individuals en el seguiment. - Amb indicadors o signes d'alerta que es puguin detectar en la dona i donin comptes d'una situació de violència masclista.
Reparació amb finalitat de no repetició • **Detecció:** • **Acompanyament /atenció**	- Suport psicològic des de l'Equip Bàsic d'Atenció Social Primària (EBASP) per treballar la història de violència de la dona (contenció emocional oferint un espai de seguretat on validar tot el viscut, amb la intenció de crear una narrativa alternativa). - Acompanyament en el dia a dia de la dona i els fills i filles (recursos disponibles, acompanyar en el procés de presa de decisions...).
Reparació amb finalitat de recuperació • **Recuperació:**	- Acompanyar a la dona en l'exercici de la marentalitat a través de: . Psicoeducació de l'impacte de la violència en els/les seus/ves filles i l'oferiment d'estratègies per millorar la vinculació i la criança amb els seus fills/es. . Oferir suport al maternatge i als fills/es a través del Servei d'Intervenció Socioeducatiu (SIS). - Acompanyament en el dia a dia de la dona i els fills i filles (recursos disponibles, acompanyar en el procés de presa de decisions...).

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	- Serveis Socials amb el SIS: a través de fitxa de derivació i reunió de coordinació prèvia per si és possible o no la seva atenció: - Serveis Socials amb el SIAD.
	- Serveis Socials amb els centres educatius i Equip d'Atenció Primària (EAP). - Serveis Socials amb sanitat (CAP, Hospital de Palamós). - Serveis Socials amb Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.
Recollida d'informació	Àmbit de psicologia: Es realitza entrevista i es valora risc amb l'eina RVD-Bcn. - Excel violència anual x 25N junt amb SIAD i Gent Gran

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres serveis

- Les treballadores socials a través d'una entrevista inicial es recullen els indicadors de protecció i de risc de la situació de violència (en l'àmbit econòmic, d'habitatge, laboral, gravetat de la situació viscuda...). Es valora si cal activar un recurs d'urgència.
- Posteriorment, es realitza una entrevista amb educadora social per valorar i fer el seguiment dels menors.
- De manera paral·lela, si la dona fa demanda es fa derivació a l'àrea de psicologia del EBASP, on es fa la contenció i posteriorment, reparació de l'impacte de la situació de violència viscuda.
- L'educadora social fa seguiment dels menors a través de coordinació amb els serveis implicats en ells (educació, sanitat...)
- La treballadora social fa seguiment en l'àmbit de recursos disponibles, acompanyament i suport en la presa de decisions.
- Si s'escau, es valora la possibilitat de fer derivació al SIS pel suport a la criança a la mare i atenció als menors.

Dades del Servei
Nom del Servei: **Servei d'Intervenció Especialitzada en Violència Masclista Gironès-Salt (SIE)** Adreça: Plaça del Veïnat núm.11 3er Telèfon: **972 40 65 55** Horaris atenció al públic: de dilluns a dijous de 9 a 19:30h, divendres de 9h a 16:30h Horari gestió: de 8 a 9h. Correu electrònic: bustia.siegirones@gencat.cat

Breu descripció del servei	Servei Públic ambulatori focalitzat en la recuperació integral de les dones, joves, adolescents i infància que està o han estat en una situació de Violència Masclista.

Accions en relació a la violència masclista
A través de la promoció i participació en espais de cooperació amb la comunitat i la xarxa de serveis específics, es treballa per garantir el dret humà a viure en una comunitat lliure de violència. S'impulsen pràctiques que pretenen motivar els equips de la xarxa que tenen competències cap, per apropar-se a pràctiques de cooperació que desestructurin l'ús de la violència masclista, la desarticulació de l'ús instrumental d'aquesta i el dolor innecessari que genera en les persones afectades. El servei incorpora eines de protecció física i tecnològica i promou la coordinació interinstitucional. Es garanteixen sessions individuals i grupals d'acompanyament psicològic, social i jurídic, enfocades a la reparació amb finalitat de no repetició com a objectiu general dels equips SIE. La xarxa de derivació i coordinació del SIE està estructurada, organitzada i protocol·litzada pel Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya, que estableix els circuits de derivació i seguiment.

Dades del Servei
Nom del Servei: **Servei d'Igualtat i Famílies del Consell Comarcal Baix Empordà (SIF)** Adreça: Pl. Joan Carreras i Dagas, 3 local 2 17100 La Bisbal d'Empordà, Girona Telèfon: **972 645 540** Horaris atenció al públic: de dilluns a divendres de 8h a 15h Horari gestió: de dilluns a divendres de 8h a 15h Correu electrònic: ssocials@baixemporda.cat

Breu descripció del servei	Servei d'atenció i acompanyament a les violències masclistes que té com a objectiu la recuperació i reparació integral de les dones i els seus fills, per un costat, i la recuperació amb homes agressors per un altre. S'ofereixen intervencions psicoeducatives i atenció terapèutica grupal.

Accions en relació a la violència masclista
Es desenvolupen campanyes de prevenció primària, tot i que la intervenció individual i grupal són l'àmbit principal d'actuació. Els processos terapèutics individuals que s'hi duen a terme tenen com a finalitat la reparació i recuperació per a la no repetició de la violència, tant en el treball amb dones i infants, com amb homes. Les diferents actuacions treballen la prevenció i reparació integrals per a la recuperació i no repetició.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat estructural (prevenció estructural).	Fem algunes campanyes de prevenció primària, encara que la intervenció individual i grupal se'ns menja l'espai.
Prevenció amb finalitat individual (prevenció individual)	Els processos individuals son processos de prevenció en si
Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per la no repetició). • **Detecció:** • **Acompanyament /atenció**	Els processos de sanació tenen en si aquests objectius la no repetició tant quan atenem a dones, menors com a homes.
Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a la recuperació). • **Recuperació:**	Aquest es el principal objectiu, que evidentment en la seva totalitat te incorporat els ja mencionats.

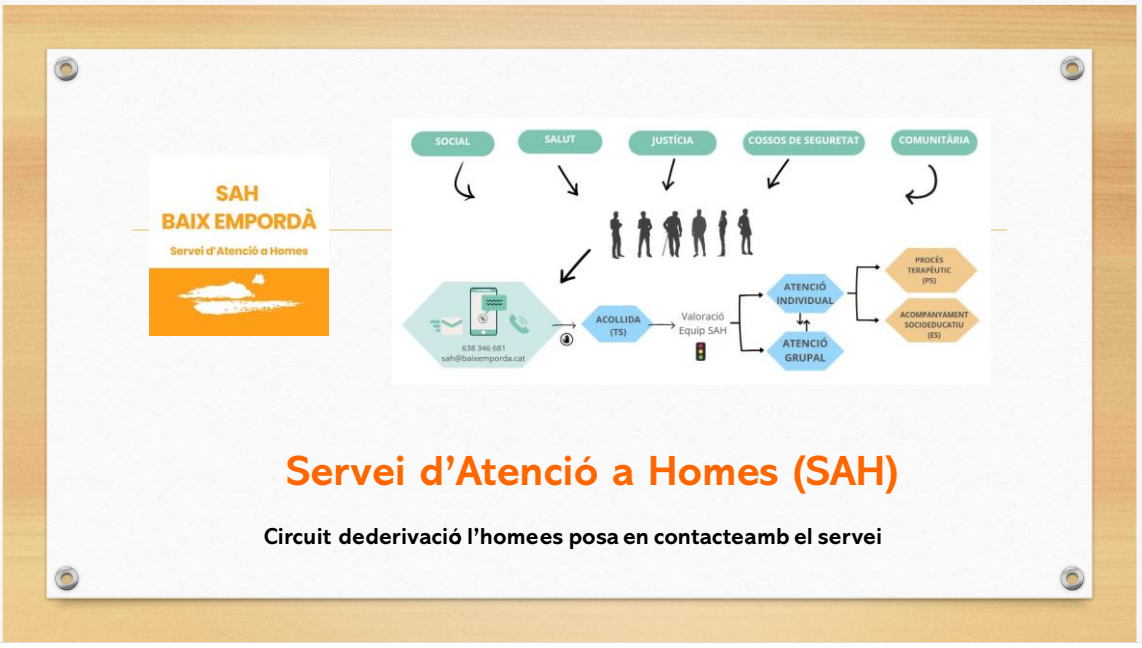
Altres consideracions	
Coordinació / Derivació (amb quins serveis us coordineu habitualment, formularis de derivació que utilitzeu; adjunteu models si s'escau)	Ens coordinem amb Mossos, escoles, salut, salut mental. Tots els serveis que per la seva actuació ens poden ajudar a fer millor les nostres feines o nosaltres a ells. Tenim conveni amb mossos amb un petit formulari de derivació d'ells cap a serveis socials. St Feliu utilitza el mateix formulari que s'adreça sempre a CCBNE i aquest distribueix al servei pertinent.
Recollida d'informació (quina informació recolliu dels casos atesos, de quina informació anual disposeu; adjunteu models, si s'escau)	Historia de vida i de violència, traumes que mantenen la violència, tipus de violència, afectació i simptomatologia de les dones i fills i com esta l'entorn, xarxa, etc. Amb els homes tb

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altre serveis

Psicòlogues Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBAS)

Circuit de derivació

Servei d'Atenció a Homes (SAH)

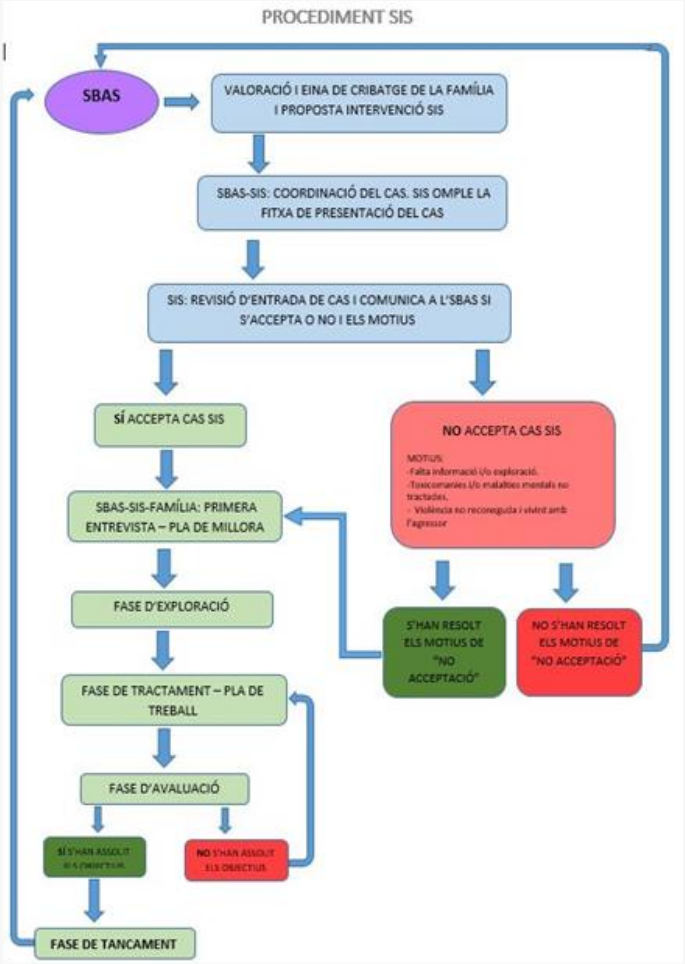
Circuit de derivació l'home es posa en contacte amb el servei

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Servei d'Intervenció Socioeducatiu (SIS)** Adreça: Centre Cívic Vilartagues, 1er pis Telèfon: **655.31.40.50 /608.14.36.96** Horaris atenció al públic: dimarts i divendres: 8:00-15:00 i dimecres i dijous: 12:00-19:00 Horari gestió: dilluns 8:00-15:00 Correu electrònic: sis@guixols.cat	
Breu descripció del servei	El Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS) és un recurs especialitzat que pertany els serveis socials bàsics. És un servei que dona resposta a les necessitats d'intervenció socioeducativa de forma preventiva en els casos de risc, amb caràcter diürn i no residencial, i que permeten actuar preventivament i evitar la separació de l'infant o l'adolescent de la seva família, del seu entorn habitual, a fi de treballar les necessitat familiars, personals i comunitàries.
Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat estructural	El SIS actua sobre tres eixos clau que guien la intervenció i promouen unes condicions òptimes pel desenvolupament personal, familiar i social del menor: • El vincle afectiu: lligam entre mare, pare o tutor legal, i menors creant experiència emocional que dona seguretat , afectar de sentir-se estimat i com individu únic. • Les funcions de criança: tasques, responsabilitats i rols que tenen les persones cuidadores, mare, pare, tutor legal, en les accions de cura d'educació i protecció per assegurar el seu benestar emocional, físic social i intel·lectual. • Les connexions amb l'entorn: fan referència a les relacions i interaccions que estableixen els infants i adolescents amb les famílies amb el món que els envolta: la comunitat, la natura, les institucions, i altres persones fora del nucli familiar immediat. Aquestes connexions són clau per al

	desenvolupament integral de l'infant, ja que afavoreix l'aprenentatge, la socialització i el sentiment de pertinença.
Prevenció amb finalitat individual	• Pla de treball acordat amb la família i/o adolescent. • Entrevistes individuals i familiars en el seguiment del pla de treball
Reparació amb finalitat de no repetició • **Detecció:** • **Acompanyament /atenció**	• Potenciar competències parentals i educatives. • Millorar la comunicació intrafamiliar i la gestió de conflictes. • Oferir estratègies per a la criança positiva, adaptades a cada etapa (infància i adolescència). • Reforçar la seguretat i confiança parental. Crear xarxa de suport mutu entre famílies.
Reparació amb finalitat de recuperació • **Recuperació:**	• Afavorir el desenvolupament d'habilitats socials i de cooperació. • Reforçar l'autoestima i la identitat positiva. • Promoure la gestió emocional i l'autoregulació. • Estimular la curiositat i l'aprenentatge a través del joc i l'experimentació. • Generar vincles positius amb els educadors i amb els iguals. • Prevenir conductes de risc en l'adolescència (consums, absentisme, conflictes). • Afavorir la participació activa i la responsabilitat dins el grup i la comunitat de l'adolescent. Donar eines per a l'orientació acadèmica i laboral.
Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	El SIS fa coordinacions amb els serveis de la comunitat que intervenen amb les famílies que atenem, per tal de dur a terme una intervenció coordinada i coherent entre els diferents serveis. La metodologia de treball del SIS té una mirada intersectorial fent un treball multiprofessional i

	interdisciplinari, segons la necessitats de les famílies ateses.
Recollida d'informació	La recollida de informació és a través de documentació interna del propi servei, per recollir històric familiar i la nova informació del menor. Respecte a la infància utilitzem: eina ECP-12, per capacitats parentals i l'Enquesta d'Educació, de Salut i Social de les persones adolescents a Catalunya (ESSAC).

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres servei

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Atenció a la Víctima – Policia Local** Adreça: c/ Callao, s/n Telèfon: **972 324 211** i **615 889 900** Horaris atenció al públic: 24h Horari gestió: 24h Correu electrònic: uav@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Un cop hi ha coneixement del cas, es realitzen actuacions d'atenció i protecció a dones i menors en situació de violència masclista. Per tal de garantir la seva seguretat es fa una valoració del risc i s'efectuen les derivacions pertinents als serveis municipals com SIAD i Serveis Social, entre d'altres.
Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat estructural	Des de la policia s'intenta donar veu i suport a la persona víctima de la violència masclista, per part dels agents de cada torn i després es deriva a la unitat d'atenció a la víctima.
Prevenció amb finalitat individual	Tenir tota la informació i formació necessària per poder donar el millor suport.
Reparació amb finalitat de no repetició • **Detecció:** • **Acompanyament /atenció**	Des de la nostra àrea, és gairebé inevitable que la víctima informi dels fets i expliqui la situació viscuda. Un cop detectada la violència, es prioritza que la dona sigui atesa únicament per la persona referent de violència.Derivació a serveis municipals.
Reparació amb finalitat de recuperació • **Recuperació:**	Es continua donant suport a la persona per tal que noti seguretat i pugui refer la seva vida amb normalitat fent ús dels serveis necessaris.
Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	Mitjançant correu corporatiu a l'àrea indicada, normalment serveis socials i SIAD.
Recollida d'informació	De moment és un servei en creació que tot just està agafant forma.

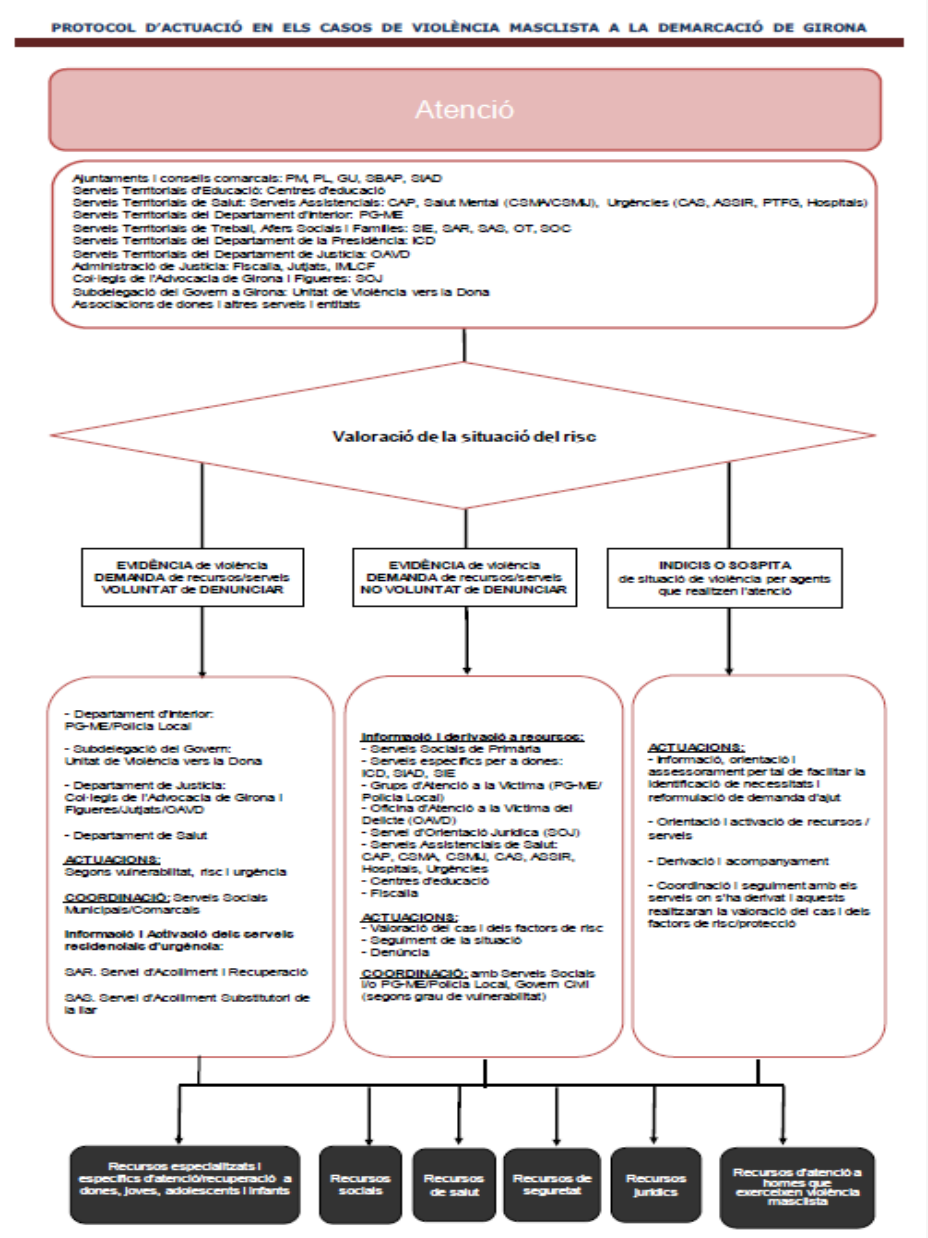
Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres servei

Actuació al carrer per part de la patrulla actuant.

Derivació al UAV (Unitat Atenció Víctima) / Detenció i denúncia a Mossos d'Esquadra.

Activació dels serveis municipals que poden ajudar a la víctima (SIAD – SERVEIS SOCIALS).

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altres

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Hospital de Palamós** Adreça: Carrer Hospital, 13-17 Telèfon: **646 340 360** Horaris atenció al públic: 24h Horari gestió: 8-15h	
Breu descripció del servei	Servei sanitari específic que ofereix atenció sanitària especialitzada. Des del treball social s'intervé de manera transversal en totes les àrees que configuren l'Hospital. L'Hospital és un detector principal d'identificació de situacions de violència, activant els circuits de derivació corresponents un cop s'hagi procedit a l'avaluació del risc i circumstàncies que travessen el cas.
Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció estructural amb finalitat	. Amb serveis que han col·laborat amb el Consell Comarcal per a poder establir mesures de prevenció. . Creació de la Comissió de violència masclista interna (dins la institució), per tal d'oferir una millor atenció i abordatge de les violències masclistes i prevenir la violència institucional a través de la detecció de males praxis. La Comissió es configura amb diferents serveis (representants de tota l'atenció primària de salut comarcal, ginecologia, llevadores, urgències, etc).
Prevenció individual amb finalitat	El servei de llevadores està fent grups des de l'inici de la gestació, per a homes. (Grups prepart/Grups postpart). Les accions més preventives no es realitzen des de l'Hospital, on l'atenció sempre és puntual, més breu i moltes vegades de forma més urgent.
Reparació amb finalitat de no repetició • **Detecció:** • **Acompanyament / atenció**	• Detecció de casos a través de diferents serveis d'entrada a l'Hospital: • Servei d'urgències (s'ha treballat en la formació específica per aquest servei, en concret, involucrant a tots els professionals, des del personal d'admissions, infermeria de triatge, fins a l'equip mèdic). • Servei de llevadores o ginecologia, a vegades l'embaràs és un moment en què les dones demanen ajuda i/o el personal professional pot detectar factors de risc de violència.

	• **Acompanyament /atenció:** • L'atenció i acompanyament es fa des de treball social. Qualsevol professional pot contactar amb la treballadora social de forma urgent (si la situació ho requereix) o pot fer interconsulta perquè es faci visita amb la pacient a la consulta externa. També es fan derivacions a serveis especialitzats.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Àrea Bàsica de Salut (ABS) de Sant Feliu de Guíxols** Adreça: Gravina, núm. 27 , CP 17220 Sant Feliu de Guíxols Telèfon: **972326009** Horaris atenció al públic: de 8h a 20h amb cita programada 24h Atenció Continuada	
Breu descripció del servei	Servei territorial d'assistència sanitària en el nivell d'atenció primària i de les especialitats mèdiques i atenció sanitària d'urgències. Es desenvolupen i coordinen activitats de promoció de la salut, prevenció de la malaltia i salut pública.
Accions en relació a la violència masclista	
Desenvolupament d'accions de sensibilització a la població i de prevenció de situacions de violència. El personal professional de salut realitza entrevistes individuals en espais de confidencialitat, on es poden detectar possibles casos de violència masclista, en aquests casos i després d'una valoració, es fan les derivacions corresponents als serveis especialitzats i en cas de vinculació amb el servei sanitari, es fa seguiment des de la consultoria mèdica.	

4.2.2. ELS ALTRES SERVEIS I ENTITATS QUE INTEGREN LA COMISSIÓ LOCAL PLENÀRIA CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Els serveis especialitzats descrits a l'apartat anterior són una part essencial del circuit local d'abordatge contra les violències masclistes i formen part de la Comissió Local Plenària Contra les Violències Masclistes. Aquesta Comissió en resposta al principi de diligència deguda es configura com a un espai de coordinació interinstitucional en el qual participen diferents serveis, recursos i entitats territorials que treballen de manera harmonitzada en l'abordatge integral de les violències masclistes.

Aquesta col·laboració interinstitucional treballa per generar circuits de cooperació i comunicació que impliquen diferents àmbits, amb l'objectiu de garantir una actuació conjunta i eficient que eviti la revictimització i asseguri una atenció integral.
A continuació, es presenten els diferents recursos i serveis que formen part de la Comissió, amb una breu descripció, personal professional de referència i accions que desenvolupen en relació amb l'abordatge de les violències masclistes.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Equip d'Atenció Psicopedagògica (EAP) Baix Empordà** Adreça: c. Morró 37 La Bisbal d'Empordà Telèfon: **972 643 686** Horaris atenció al públic: dilluns i dijous de 9h a 14h i de 16h a 18h, i divendres de 9h a 14h Correu electrònic: eap-baixemporda@xtec.cat	
Breu descripció del servei	Equips d'assessorament i orientació psicopedagògic que donen suport als centres educatius i professorat en l'atenció a la diversitat de l'alumnat, en resposta a les necessitats educatives específiques. També ofereix orientació i acompanyament a les famílies.
Accions en relació a la violència masclista	
Mitjançant accions orientades a la prevenció i detecció de les violències masclistes en l'entorn escolar, es treballa en la definició d'estratègies, es realitzen coordinacions amb professionals, dinàmiques grupals, tallares de sensibilització... Es faciliten recursos i materials de sensibilització i es promou la implementació del Pla *Escoles Lliures de Violència*.	

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Creu Roja Sant Feliu de Guíxols Vall-d'Aro** Adreça: c. Palamós s/n 17220 Girona Telèfon: **972 822 200** Horaris atenció al públic: 9 a 15 h. Horari gestió: 9 a 15h Correu electrònic: santfeliu@creuroja.org	
Breu descripció del servei	Organització humanitària que dona respostes integrals a persones en situació de vulnerabilitat des d'una perspectiva comunitària i de desenvolupament

	humà, mitjançant diferents programes i àrees d'intervenció.

Accions en relació a la violència masclista

ATENPRO: (Servei telefònic d'Atenció i Protecció): Dispositiu mòbil amb GPS que permet a les usuàries contactar directament amb la central d'operacions ATENPRO davant qualsevol situació de risc o necessitat d'assistència immediata, que ofereix una resposta ràpida davant de qualsevol necessitat. Ja sigui per la proximitat del seu agressor o per atenció psicològica. Creu Roja gestiona les entregues, baixes i reparació d'avaries del terminal.

Projecte Iniciatives Socials (Projecte de Suport psicosocial a les filles, fills i dones en situació violència masclista): A través de tallers i activitats d'oci-terapèutic, promou la recuperació integral de les dones amb fills i filles en situació de violències masclistes, així com dels infants, construint models familiars i maternals positius per contribuir a superar els efectes de la violència viscuda.

Projecte Apoderament en Dones amb Dificultats Socials (Suport integral a les dones en diferents situacions de violències masclistes i discriminacions múltiples): Mitjançant tallers i activitats d'oci-terapèutic, es contribueix a la millora de la qualitat de vida de les dones que es troben en situacions de violències masclistes i altres discriminacions múltiples.

Dades del Servei

Nom del Servei: **Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit**
Adreça: C/Joan Surís, 28-34
Telèfon: **972 32 40 57**
Horaris atenció al públic: De dilluns a dissabte, de 10 a 13h. De dilluns a divendres, de 15 a 19h
Horari gestió: de dilluns a divendres, de 9 a 19h. Dissabte de 9 a 13h
Correu electrònic: biblioteca@guixols.cat

Breu descripció del servei	Biblioteca pública amb diversos serveis i activitats adreçades al públic en general.

Accions en relació a la violència masclista

S'impulsen accions de sensibilització i difusió en matèria d'igualtat i prevenció de les violències masclistes, a través de publicitat dels serveis de la xarxa (SIAD, MMEE, SAI...).

Encara que actualment no està en actiu, es duu a terme un Club de Lectura Feminista el qual es vol reprendre aviat.

També, a través de tallers i activitats d'oci-terapèutic, es contribueix a la millora de la qualitat de vida de les dones que es troben en situacions de violències masclistes i altres discriminacions.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Esports** Adreça: Edifici Vetlladores Carrer Mall 61 Telèfon: **972 32 70 00** Horaris atenció al públic: de dilluns a divendres a 9h a 14h Horari gestió: de dilluns a divendres 7h a 15h Correu electrònic: esports@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Àrea responsable de la gestió pressupostària i econòmica, de personal, material i manteniment de les instal·lacions esportives municipals. Dona suport a les entitats esportives locals, organitza i col·labora en esdeveniments de la ciutat i impulsa activitats físiques per a la gent gran i ioga a la platja. També, gestiona les subvencions destinades a les entitats esportives de Sant Feliu de Guíxols.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Habitatge** Adreça: C/Rutlla, 20 Telèfon: **972 822 599** Horaris atenció al públic: 9:00 – 13:00h Horari gestió: 7:00h – 15:00 h Correu electrònic: habitatge@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Servei que impulsa i gestiona les polítiques d'habitatge municipals per garantir el dret i l'accés a un habitatge digne i adequat a la ciutadania de Sant Feliu de Guíxols. Inclou l'Oficina Local d'Habitatge que tramita les subvencions per al pagament del lloguer i les prestacions d'emergència i especial urgència (PEEU), el Registres de Sol·licitants d'Habitatge de Protecció Oficial (RSHPO) i les cèdules de segona ocupació; l'Oficina Local de Rehabilitació que tramita els ajuts per a la rehabilitació d'habitatges i edificis, així com el desenvolupament del Pla Local d'Habitatge i la gestió d'habitatges destinats a polítiques socials.
Accions en relació a la violència masclista	
Tramitació d'una prestació econòmica d'especial urgència (PEEU) en les situacions de VM, en qualsevol de les formes i dels àmbits establerts, la documentació que acrediti algun dels mitjans de prova de l'article 33 de la Llei 5/2008, de 24 d'Abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. És una prestació per atendre situacions de pèrdua de l'habitatge, que pot incloure una prestació complementària per a despeses de fiança i d'accés a l'habitatge en règim de lloguer. Els requisits d'accés són dones que es troben en situació de VM, en qualsevol de les formes i dels àmbits establerts, d'acord amb l'article 34 de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, modificada per la Llei 17/2020, del 22 de Desembre. L'import de la prestació és del 60% de la renda anual de l'habitatge, amb un límit màxim de 3.600 euros anuals per habitatge. La prestació es reconeix a partir del mes següent a la data de la resolució favorable i per a dotze mensualitats. Es pot renovar anualment fins a un màxim de vint-i-quatre mesos més, sempre que se sol·liciti la renovació. L'import de la prestació complementària per a les despeses de fiança i d'accés a l'habitatge en règim de lloguer s'estableix sobre la base de la despesa acreditada, amb un import màxim de 800 euros, i només es pot atorgar una vegada.	

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Àrea de Lleure i Envelliment Actiu** Adreça: Centre Cívic Vilartagues. Plaça Salvador Espriu, 2 Centre Cívic Tueda. C/Gravina,39-41 Telèfon: **635 312 886** Horaris atenció al públic: De 9.00 a 14.00h Horari gestió: De 8.00h a 15.00h Correu electrònic: envellimentactiu@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Àrea de nova creació que treballa per promoure l'envelliment actiu i saludable, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida i el benestar de les persones grans. Assumeix la gestió i coordinació de dos centres cívics, dues residències i casals de gent gran de la ciutat.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **SAI LGTBIQ+** Adreça: Plaça de Salvador Espriu, s/n. Centre Cívic de Vilartagues (primer pis). Telèfon: **655 328 944** Horaris atenció al públic: dimarts matins, dimecres tardes i a convenir Horari gestió: dilluns, dijous i divendres Correu electrònic: lgbti@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Servei gratuït d'atenció, informació i acompanyament psicològic i jurídic a les persones del col·lectiu LGBTIQA+ i el seu entorn, vinculades a Sant Feliu de Guíxols.

Accions en relació a la violència masclista

Es realitzen accions de sensibilització i prevenció en l'àmbit educatiu i comunitari, com la instal·lació de punts liles als centres educatius i l'elaboració de materials pedagògics, com ara el dossier sobre la pressió estètica que es va treballar el curs passat i el quadern *Com abordar la LGTBIfòbia a l'aula*, que al seu torn es treballa a partir de dinàmiques.

Mitjançant la presentació del servei s'obren espais de reflexió sobre la construcció del gènere, rols i estereotips.

S'ofereix acompanyament individual, mediació i suport en la interposició de denúncies, així com derivació al servei de psicologia i assessorament jurídic especialitzat.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Oficina d'Informació i Atenció Ciutadana (OIAC)** Adreça: Plaça del mercat 1 d'octubre del 2017 6-9 Telèfon: **972 327 000** Horaris atenció al públic: de dilluns a divendres de 9h a 14h Horari gestió: de dilluns a divendres de 8h a 15h Correu electrònic: oiac@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Servei de primera línia d'atenció informativa de l'Ajuntament, que centralitza la recepció de trucades per informar a la ciutadania dels diferents recursos, serveis, gestions, tràmits, entre altres, dels que disposa el territori. Tot i no intervenir directament com a serveis d'atenció i abordatge de les violències masclistes, el servei pot oferir informació i orientació a les persones que ho sol·licitin, facilitant informació diversa sobre recursos i serveis d'atenció especialitzada del circuit local.

Dades del Servei	
Nom del Servei: **Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC)** Adreça: C/ Rentadors, 14. Palamós Telèfon**: 900 886 200** Horaris atenció al públic: 08.30h a 14.00h Horari gestió: 07.30 a 15.00h Correu electrònic: otg_palamos.soc@gencat.cat	
Breu descripció del servei	El Servei Públic d'Ocupació de Catalunya és l'organisme de la Generalitat de Catalunya responsable del disseny i desplegament de les polítiques actives d'ocupació, amb l'objectiu de millorar l'ocupabilitat de les persones, facilitar la inserció laboral i promoure la igualtat d'oportunitats en el mercat de treball. Des del territori, el SOC ofereix serveis d'orientació laboral, formació professional per a l'ocupació, intermediació laboral i programes específics d'inserció, adreçats a persones en situació d'atur o millora d'ocupació, amb una atenció personalitzada i adaptada a les necessitats de cada persona. En l'àmbit de la violència masclista, el SOC té com a objectius:

	• Contribuir a la prevenció de les violències masclistes mitjançant la promoció de la igualtat de gènere i l'autonomia econòmica de les dones. • Detectar, en el marc de l'atenció laboral, situacions de vulnerabilitat o possibles situacions de violència masclista, sense realitzar funcions d'avaluació ni diagnòstic. • Facilitar l'accés prioritari i adaptat als recursos d'ocupació i formació per a dones que es troben o han viscut situacions de violència masclista. • Coordinar-se amb els serveis especialitzats del territori per garantir una atenció integral i evitar la revictimització. • Afavorir la recuperació i el manteniment de l'autonomia personal i econòmica de les dones com a element clau per a la superació de la situació de violència.

Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat estructural (prevenció estructural).	Des del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya es contribueix a la prevenció estructural de les violències masclistes mitjançant: El **desenvolupament de polítiques actives d'ocupació amb perspectiva de gènere**, especialment adreçades a dones en situació de vulnerabilitat. La **sensibilització del personal tècnic** del SOC en matèria d'igualtat, violències masclistes i detecció de situacions de risc. La incorporació de la **perspectiva de gènere en programes d'orientació, formació i intermediació laboral**. La col·laboració amb administracions locals i entitats del territori per **generar entorns laborals segurs i lliures de violències**. La **promoció de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes** en l'accés, manteniment i millora de l'ocupació.
Prevenció amb finalitat individual (prevenció individual)	El SOC actua en l'àmbit de la prevenció individual mitjançant: L'atenció personalitzada a dones que accedeixen als serveis d'orientació, formació o intermediació laboral. La identificació de factors de vulnerabilitat (econòmica, social, laboral) que poden incrementar el risc de violència masclista. L'apoderament econòmic i laboral de les dones com a eina

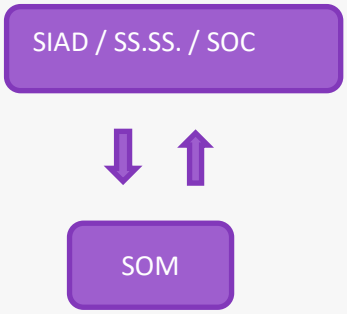
	clau de prevenció. L'adaptació dels itineraris d'inserció laboral a les necessitats específiques de les dones que poden estar vivint situacions de violència.
Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per la no repetició).	Detecció • Detecció de possibles situacions de violència masclista a partir del relat espontani de la persona usuària, indicadors de vulnerabilitat o necessitats específiques detectades en el procés d'orientació. • El SOC no realitza valoració ni diagnòstic de violència, sinó que actua com a servei detector i derivador. Acompanyament / atenció • Informació a la dona sobre els recursos especialitzats del territori. • Derivació coordinada als serveis especialitzats d'atenció a les violències masclistes. • Acompanyament en l'àmbit laboral: flexibilització d'itineraris, priorització en determinats programes, adaptació de la formació o de la recerca de feina quan sigui necessari. • Coordinació amb serveis socials i altres recursos, sempre amb el consentiment informat de la persona.
Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a la recuperació).	Facilitació de l'accés a recursos formatius i d'ocupació que afavoreixin l'autonomia econòmica. Disseny d'itineraris d'inserció laboral individualitzats, tenint en compte la situació personal i emocional de la dona. Coordinació amb serveis especialitzats per assegurar una intervenció integral (social, psicològica, jurídica i laboral). Seguiment del procés d'inserció laboral com a part del procés de recuperació.

Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	El SOC es coordina amb: Serveis Socials Bàsics municipals. Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD). Serveis especialitzats en violències masclistes (SIE, SIAD comarcal, etc.). Cossos de seguretat i serveis d'emergència, quan escau i sempre a través dels canals establerts. Entitats del tercer sector del territori especialitzades en atenció a dones. Derivacions: Es realitzen de manera preferentment verbal i consensuada amb la persona usuària. S'utilitzen els formularis de derivació establerts pels serveis socials o recursos especialitzats, quan escau.
Recollida d'informació	Recollida d'informació El SOC recull informació relativa a: Dades administratives i laborals de la persona usuària. Itineraris d'orientació, formació i inserció laboral. Necessitats específiques detectades relacionades amb l'ocupabilitat. No es registra informació detallada sobre la situació de violència, més enllà del que sigui imprescindible per a l'atenció laboral. A nivell anual, es disposa de dades quantitatives sobre: Nombre de dones ateses. Participació en programes d'ocupació. Insercions laborals. Tota la informació es gestiona d'acord amb la normativa de protecció de dades.
Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altre serveis • Accés de la dona al SOC (orientació, formació o intermediació). • Detecció de possible situació de violència (si escau). • Escolta activa i informació sobre recursos especialitzats. • Derivació coordinada a serveis especialitzats (SIAD / Serveis Socials). • Disseny o adaptació de l'itinerari laboral. • Seguiment i coordinació amb els serveis implicats. • Inserció laboral / millora de l'ocupabilitat com a element de recuperació.	

Dades del Servei	
Nom del Servei: Servei d'Ocupació Municipal (SOM) de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols Adreça: carrer dels enamorats 65-69, 1r pis Telèfon: 972327033 Horaris atenció al públic: Dilluns, dimarts i dijous de 10:00 a 13:00 h Horari gestió: 08:00 a 15:00 h Correu electrònic: som@guixols.cat	
Breu descripció del servei	Acompanyem a persones en situació d'atur o en millora professional mitjançant orientació, formació i suport en la recerca de feina, i col·laborem amb les empreses del territori per facilitar la captació de talent i la cobertura de vacants laborals.
Accions per nivells d'actuació en relació a la violència masclista	
Prevenció amb finalitat estructural (prevenció estructural).	Promoció de la igualtat d'oportunitats en l'accés al mercat de treball, fomentant la inserció laboral de les dones Itineraris d'ocupabilitat, orientació professional i accés a formació qualificadora (programa ADA 2025). Programes, projectes i polítiques d'ocupació amb un dels objectius transversals la perspectiva de gènere.
Prevenció amb finalitat individual (prevenció individual)	Atenció i orientació individualitzada a dones derivades des del SIAD. Itineraris personalitzats d'inserció sociolaboral, adaptats a les necessitats específiques de cada dona.
Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per la no repetició).	**Detecció:** Identificació de possibles situacions de violència masclista durant els processos d'orientació, entrevistes i seguiment de persones usuàries. **Acompanyament / atenció:** Acompanyament sociolaboral específic a dones derivades del SIAD per afavorir la seva recuperació i autonomia econòmica. Seguiment coordinat amb la resta de serveis municipals per garantir una intervenció integral
Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a	A nivell de recuperació no incidim tant, fem el mateix que a nivell d'acompanyament sobretot

la recuperació).	laboral.
Altres consideracions	
Coordinació / Derivació	Ens coordinem amb Serveis Socials, el SIAD i el SOC
Recollida d'informació	La informació que es recull fa referència principalment a la situació laboral i d'ocupabilitat de cada dona atesa (situació administrativa, experiència professional, necessitats formatives i situació d'atur o ocupació). El nostre acompanyament té un caràcter complementari i transversal pel que fa a la violència masclista, ja que no intervenim directament en l'atenció especialitzada, sinó que contribuïm a l'autonomia econòmica i a la millora de la inserció sociolaboral.

Diagrama del circuit intern i coordinacions amb altre serveis

5. LA PROTECCIÓ DE DADES EN ELS CIRCUITS TERRITORIALS

El capítol VIII del Protocol Marc concreta les finalitats i especifica els usos del tractament de les dades personals de les dones que es troben en situació de violència masclista ateses pels diferents serveis. A continuació es mencionen alguns dels elements més importants d'aquest capítol adaptat al Reglament de la Unió Europea el 27 d'abril de 2016, i es recomana llegir el document sencer que es pot trobar a la web de l'Institut Català de les Dones[11].

Criteris per a la comunicació de dades dins la xarxa

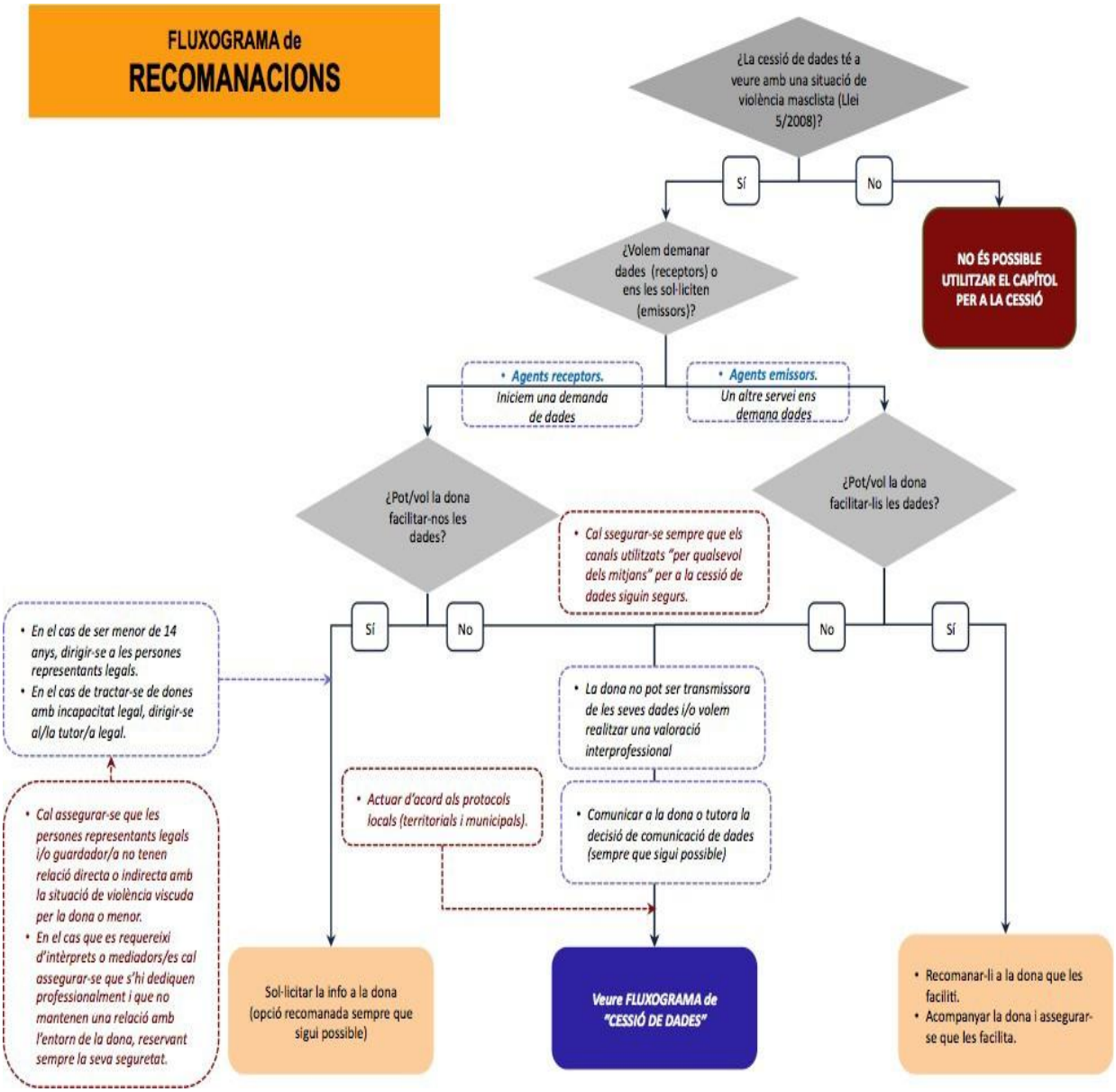
El procediment per comunicar o demanar dades a la xarxa cal fer-lo seguint aquests quatre passos:

1. Cal seguir el *fluxgrama de recomanacions* presentat (taula 1, que es troba a continuació). Cal assegurar-se que s'hagin esgotat totes les possibilitats perquè sigui la mateixa dona la que cedeixi les dades i, sobretot, que els canals, les mediacions necessàries, etc. siguin segurs i adequats.
2. S'ha de consultar la taula d'agents i destinataris (taula 2, que es pot trobar al capítol VIII del Protocol Marc[12]). Cal trobar els dos serveis -tant el cedent de les dades com el receptor- que hauran de ser de dos àmbits diferents.
3. Cal tenir clar amb quina finalitat i funció se cediran les dades, ja que depenent d'aquestes en podrem cedir unes o altres. Cal, doncs, seguir el *fluxgrama de cessió de dades* (taula 3, que es troba a continuació) i determinar la finalitat i la funció amb què es farà la cessió i en quin espai es durà a terme (entre dos serveis o en comissió).
4. Tot seguit s'obtindrà un codi, que ens remetrà a les *taules de dades a cedir* (taules 4 a 7, també es troba a text complet del Protocol Marc), on s'indiquen les dades que són necessàries i pertinents per a aquell cas concret.

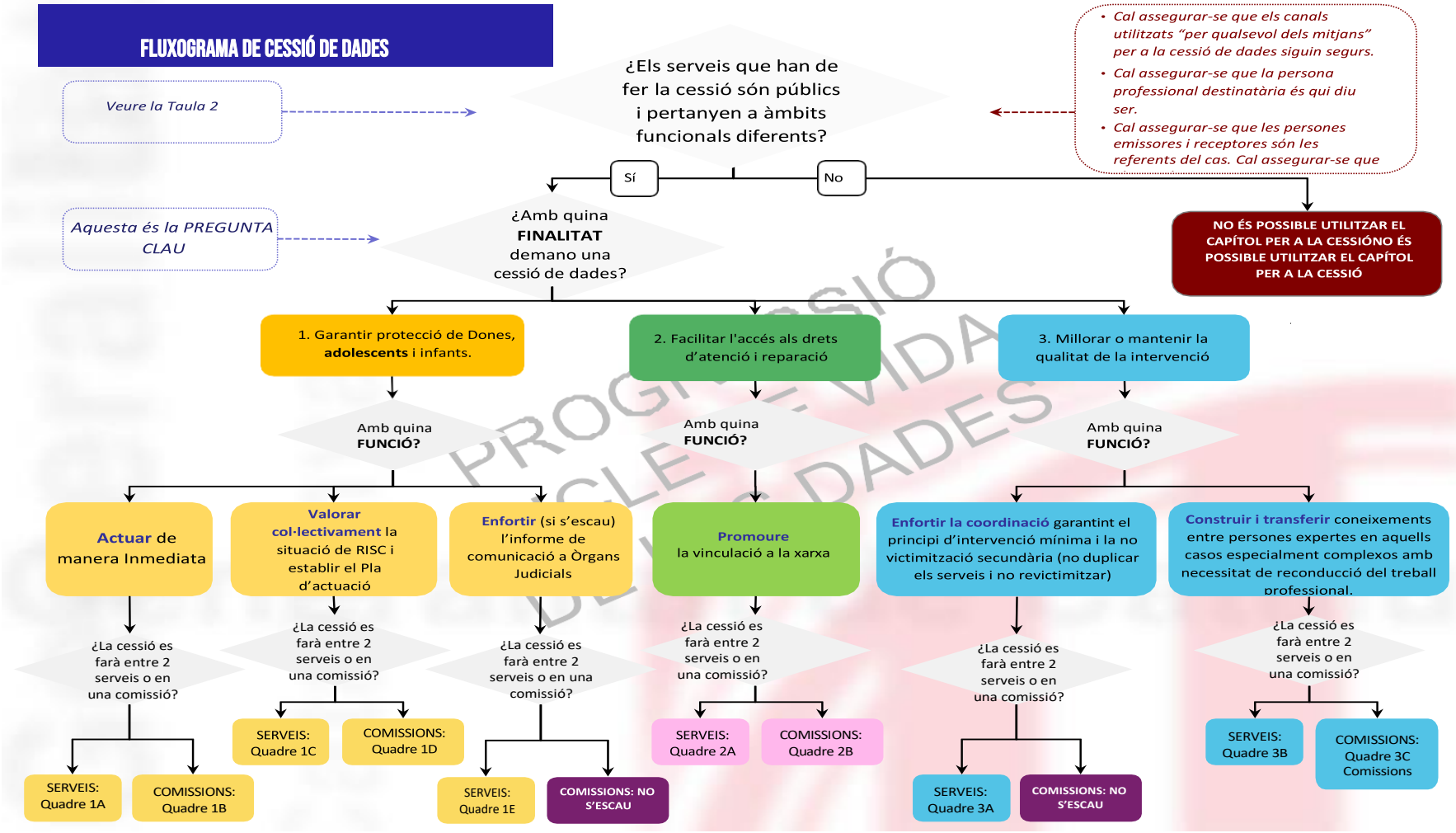
[11] https://violenciagenero.igualdad.gob.es/wp- content/uploads/Cataluna_Protocol-Marc-2020.pdf

[12] Idem nota anterior

TAULA 1. RECOMANACIONS PER A LA COMUNICACIÓ DE DADES DINS LA XARXA PÚBLICA D'INTERVENCIÓ EN VIOLÈNCIA MASCLISTA

TAULA 3. FINALITATS I FUNCIONS PER A LA CESSIÓ DE DADES

CONCLUSIONS DEL CAPÍTOL VIII DEL PROTOCOL MARC

- El tractament de dades recull el que s'anomena *el cicle de vida de les dades* (recollida, ús, comunicació, conservació, supressió). Per tant, la comunicació de dades és una part del cicle de vida d'aquestes. És una part fonamental, ja que representa per a la persona interessada una pèrdua important del control sobre la seva informació.
- L'article 78 de la Llei 5/2008 autoritza la cessió de dades entre administracions públiques **sense requerir el consentiment** de la persona titular sempre que es justifiqui que és per a la **gestió adequada** dels serveis de la xarxa. És a dir, sempre que el cedent i el cessionari estiguin habilitats per tractar aquella informació personal i necessitin tractar-la, ateses les funcions que duen a terme. A més a més, el mateix article especifica que les dades que se cedeixen hauran de ser només les **necessàries** en cada cas.
- Cal assegurar que les dades que comuniquem són rellevants per a la gestió adequada dels serveis de la xarxa d'intervenció integral contra la violència masclista, i això implica **definir** els quatre paràmetres següents:
    a. Les persones professionals que intervenen en la comunicació de dades.
    b. Les finalitats d'aquestes comunicacions.
    c. Les persones destinatàries de la informació.
    d. Les dades concretes que s'han de comunicar en cada cas.
- Els criteris que s'han de tenir en compte per a la comunicació de dades dins de la xarxa (apartat 8.4.2), són unes recomanacions construïdes amb consens tècnic que **afecten exclusivament les comunicacions de dades entre serveis i recursos públics d'àmbits funcionals diferents**.
- La taula 3 que configura els criteris per dur a terme la cessió de dades dins de la xarxa està pensada per **identificar les dades** que es poden comunicar en funció de la finalitat de la cessió, els i les agents i les persones destinatàries.
- Cal identificar les comunicacions de dades a partir de la seva **finalitat,** que pot ser: protegir (transmetre una determinada situació als òrgans competents, etc.), derivar (establir el contacte entre serveis), i coordinar (crear un determinat saber o coneixement compartit sobre el cas/la situació).

És molt important que el personal professional, en els espais de coordinació, treballin a partir d'aquestes recomanacions, les discuteixin i les facin seves.

6. ALTRES RECURSOS DE LA XARXA D'ATENCIÓ I RECUPERACIÓ

6.1. RECURSOS D'ATENCIÓ A DONES I ELS SEUS FILLS I FILLES

El servei d'atenció permanent del 900 900 120 de la Generalitat de Catalunya

El 900 900 120 és un servei universal d'orientació i assessorament immediat que proporciona atenció i informació integrals sobre els recursos públics i privats a l'abast de totes les persones a les quals és aplicable la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. És gratuït i confidencial i funciona cada dia de l'any, durant les 24 hores del dia. També atén pel correu electrònic 900900120@gencat.cat

Disposa de professionals de l'advocacia i la psicologia que poden contactar amb serveis d'emergència, si és necessari. Les persones que accedeixin al servei poden expressar-se en 124 llengües, entre les quals hi ha el català, el castellà, l'anglès, el francès, l'alemany, l'italià, el rus, l'àrab, el romanès, el croat i el xinès (mandarí).

Servei d'Intervenció Especialitzat (SIE)

Són serveis públics especialitzats que ofereixen atenció i acompanyament continuat a dones joves i adultes, afectades per processos de violències masclistes, amb l'objectiu de facilitar el seu procés de recuperació i reparació de les violències viscudes i del dany patit.

Ofereixen acompanyament psicològic i social, atenció individual i grupal i assessorament jurídic.

L'objectiu principal del servei és acompanyar a les dones i, si escau, a llurs infants i adolescents en els processos de recuperació i reparació integral de les violències viscudes, tot garantint una atenció centrada en els drets de les dones i les seves necessitats.

El servei de referència territorial és el **SIE Gironès – Salt,** que a més d'intervenció especialitzada amb les dones afectades, també treballa en la promoció i participació activa d'espais de cooperació amb la comunitat i amb la xarxa de serveis específics, per tal de garantir el dret humà a viure en una comunitat lliure de violència masclista. Amb el mateix objectiu també realitza accions comunitàries orientades a la prevenció, recuperació i sensibilització.

SIE GIRONÈS – SALT

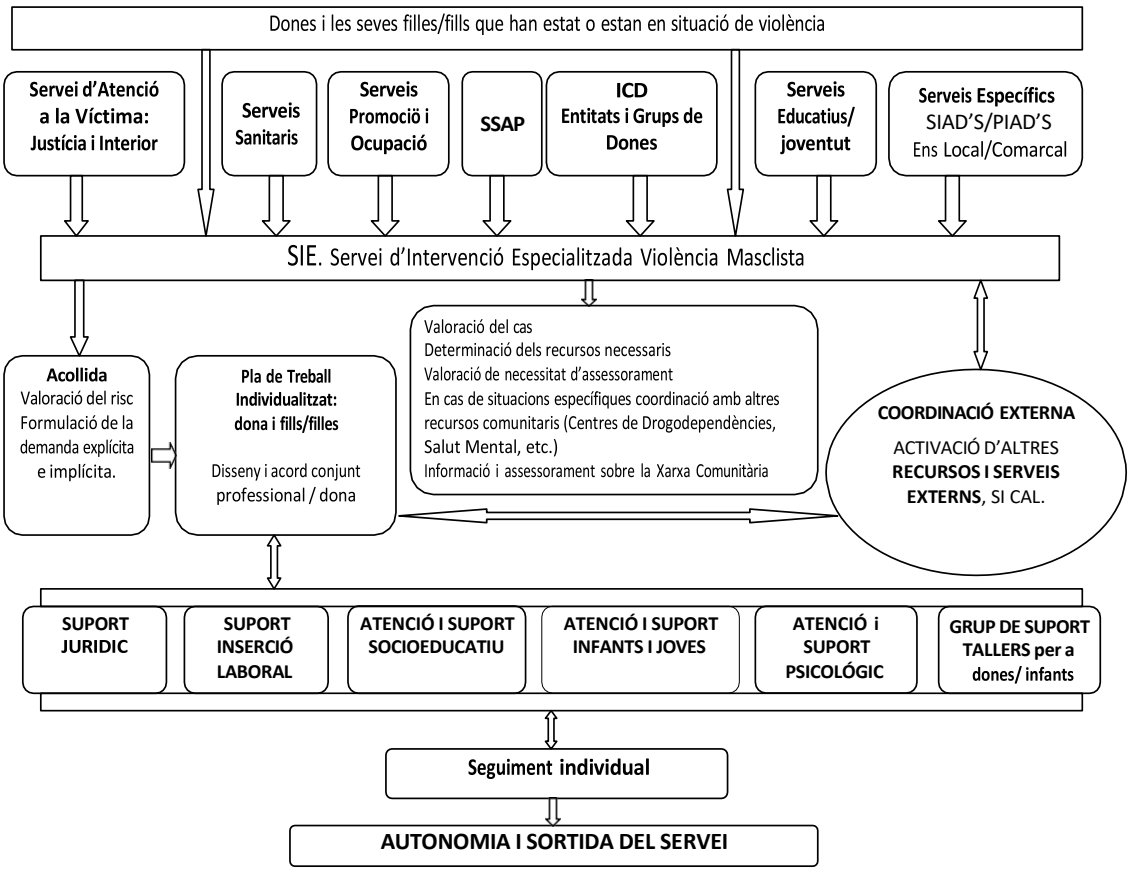
bustia.siegirones@gencat.cat

Telf. 972 40 65 55

Horaris atenció al públic: de dilluns a dijous de 9 a 19:30h i divendres de 9h a 16:30h Horari gestió: de 8 a 9h.

Adreça: Plaça del Veïnat núm.11 3er

CIRCUIT INTERN I COORDINACIÓ AMB ALTRES SERVEIS:

Barnahus Girona

El servei de la unitat integrada d'atenció a infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals (Barnahus) atén infants i adolescents de 0 a 17 anys amb un model d'intervenció coordinada i multidisciplinària de professionals de diferents departaments, que té com a objectiu garantir la protecció i recuperació de les víctimes.

L'atenció a infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals es duu a terme de forma integral en un únic espai, confortable i adaptat, on els infants o adolescents reben

l'atenció necessària (des de l'inici del procés fins al seu tancament), amb l'objectiu d'evitar que els afectats hagin de desplaçar-se per tal de rebre l'atenció, i d'aquesta manera evitar la victimització secundària.

El servei s'activa des del moment en què es notifica que hi ha indicis que un infant o adolescent ha patit abusos sexuals o es demana assessorament davant d'una revelació o indici fonamentat d'abús sexual infantil.

La notificació s'haurà de fer a través de les Tècniques Estratègia Barnahus (TEB), mitjançant el full de derivació que tenen. Les TEB valoraran i determinaran la derivació a la unitat integrada (Barnahus) i, en el cas que s'observi una possible situació de risc o desemparament, es coordinaran amb els Equips Funcionals d'Infància (EFI).

També atenen casos amb denúncia prèvia, amb procediments judicials oberts i/o tancats sempre que la víctima que ho necessiti sigui encara menor d'edat en el moment d'activació del servei.
L'activació del servei fora de l'horari d'atenció es realitzarà mitjançant el Servei Infància Respon-UDEPMI (116 111) qui recollirà la informació, valorarà la necessitat de protecció immediata i si s'escau adoptarà les mesures de protecció necessàries, i derivarà al TEB del Servei d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del territori corresponent.

BARNAHUS GIRONA

girona.barnahus@gencat.cat
Telf. 677 623 240
Horari: de dilluns a divendres, 9 a 18h
Fora d'aquest horari: UDEPMI: 116 111.

Servei Tècnic de Punt de Trobada

Els serveis tècnics de punt de trobada (STPT) són serveis destinats a atendre i prevenir, en un lloc neutral i transitori, en presència de personal qualificat, la problemàtica que sorgeix en els processos de conflictivitat familiar i, en concret, en el compliment del règim de visites dels fills i filles establert per als supòsits de separació o divorci dels progenitors o per als supòsits d'exercici de la tutela per l'Administració pública, amb la finalitat d'assegurar la protecció de menors d'edat.
Les persones professionals que treballen en un servei tècnic de punt de trobada no han d'aplicar tècniques de mediació en els supòsits en què resti acreditada qualsevol forma de violència masclista en l'àmbit de la parella o el familiar.

STPT

Av. de la Hispanitat, 18, 17005 Girona
Telf. 972 94 12 84
Horari: dimecres i divendres, 11 a 20h - dissabtes i diumenges, 10 a 14h i 16 a 20h

Servei d'Atenció i Acolliment Urgent (SAAU)

És un recurs de caràcter públic que facilita l'acolliment immediat temporal, de curta durada, a les dones que han estat o estan en situació de violència masclista i, si escau, a llurs filles i fills, per tal de garantir-ne la seguretat i protecció personal amb caràcter d'urgència.
S'ofereix un espai de recuperació i protecció de les dones i llur descendència, afectats per situacions de violència masclista, on es vetlla per un espai segur, s'acompanya a la dona en la presa de decisions i les diferents gestions que ha de fer en la seva estada residencial, amb atenció especialitzada.
Per tal d'oferir un acompanyament integral i adequat, treballa coordinadament amb els serveis i recursos de la xarxa del territori, amb l'objectiu d'acompanyar i atendre a la dona en el seu procés de recuperació.

Aquest servei es gestiona des de Serveis Socials en coordinació amb SIAD i no cal denúncia prèvia per a la seva activació. Fora de l'horari d'atenció del SIAD i Serveis Socials, Mossos d'Esquadra i Policia Local són els responsables de la seva activació.

Servei d'Acolliment i Recuperació (SAR)

Servei gratuït d'acolliment residencial i temporal que ofereix un espai de protecció i recuperació per a dones i, si escau llurs fills i filles a càrrec, que requereixen un espai de protecció a causa de situacions motivades per la violència masclista.
Els serveis d'acolliment i recuperació es destinen, en tot cas, a les dones que es troben en qualsevol forma de violència masclista en l'àmbit de la parella, l'àmbit familiar o l'àmbit social o comunitari -també s'atenen violències en forma de mutilació genital femenina o risc de patir-la, o matrimoni forçós-.
Aquest servei es gestiona des de Serveis Socials en coordinació amb SIAD.

Les derivacions es gestionen des de Barcelona. Cal sol·licitar el model de derivació actualitzat en el moment de la derivació. Hi ha d'haver una àrea bàsica obligatòriament.

Servei d'Intervenció en Crisi (SIC)

És un servei d'assistència psicològica limitada a la situació de crisi que ofereix suport i atenció a les víctimes amb un alt impacte a causa de situacions de violències masclistes viscudes, en el lloc on s'ha produït el fet, o on més convingui a la víctima, i amb la màxima immediatesa possible. Està adreçat a dones, menors i persones de l'entorn immediat de la víctima[13].
S'activa davant situacions de feminicidi en grau de temptativa o consumats, d'agressions sexuals o de violència masclista amb alt potencial traumàtic per a les víctimes.
Professionals activadors del recurs a través d'un telèfon d'us restringit: Serveis d'intervenció especialitzada (**SIE**), Serveis d'informació i atenció a dones (**SIAD**), Línia **900 900 120**, **Cossos policials**, Responsables dels **Serveis Socials**, Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (**OAVD**), Sistema d'emergències mèdiques (**SEM**) o altres professionals de la **salut** i serveis d'**emergències**. Atén 24h 365 dies l'any.
Disposa de servei de traducció i d'interpretació en llengua de signes, a més, també ofereix atenció per a professionals amb l'objectiu de dotar d'eines d'intervenció en crisi davant les situacions ateses de violència masclista greu.

13 https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/violencies-masclistes/servei-dintervencio-en-crisis-greus-/

Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD)

Servei gratuït d'atenció, suport i orientació a les persones víctimes d'un delicte. Punt de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere que adopten els òrgans judicials a Catalunya.

Té com a finalitat oferir a les víctimes informació i suport perquè puguin exercir els drets que els reconeix la legislació vigent, així com atenció integral per potenciar la recuperació personal i reduir la victimització.

Ofereixen informació i assessorament legal, derivació i coordinació amb recursos de la xarxa comunitària, suport emocional i atenció psicològica a les víctimes d'un delicte14.

OAVD DE GIRONA

Plaça de Josep Maria Lidón Corbí, 1 (Palau de Justícia) 17001 Girona victimagir@gencat.cat

Telf. 972 942 567

Horari d'atenció al públic: de dilluns a divendres, 8 a 15 h.

ATENPRO

El Servei Telefònic d'Atenció i Protecció per a víctimes de violència de gènere (ATENPRO) és un dispositiu de telefonia mòbil i telecomunicació que permet que les usuàries puguin contactar en qualsevol moment amb un Centre atès per personal específicament preparat per donar una resposta ràpida i adequada a la seva situació. Ofereix una atenció immediata i a distància, assegurant una resposta les eventualitats que puguin sorgir, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any i allà on es trobin. Des del Centre d'Atenció es contacta periòdicament amb les usuàries del servei amb l'objectiu de realitzar un seguiment permanent. Davant situacions d'emergència, el personal del Centre està preparat per donar una resposta adequada a la crisi plantejada, bé amb mitjans propis o mobilitzant altres recursos humans i materials.

És un servei accessible per a persones amb discapacitat auditiva (Mòdul SOTA): a través d'una aplicació instal·lada al terminal que permet el contacte amb el Centre d'Atenció mitjançant un diàleg de missatges de text.

Gestió del terminal a càrrec de Serveis Socials i SIAD.

Des de la Creu Roja Sant Feliu de Guíxols Vall-d'Aro es fan entregues, baixes, i reparació d'avaries del terminal.

VIOPET

VIOPET És un programa que acull, de forma temporal, als animals de dones víctimes de violència de gènere i familiar. Aquesta iniciativa sorgeix de la Direcció General de Drets dels animals i l'Observatori de Violència cap als animals en el marc del Pla de Contingència contra la Violència de Gènere davant la crisi del COVID19, aprovat en Consell de Ministres el 17 de març de 2020.

Aquest recurs col·labora amb Serveis Socials, SIAD, SIE, SARA i d'altres serveis que gestionen casos de violència masclista on es detecten víctimes que conviuen amb animals animals. En el cas que la víctima no tingui un lloc segur pel seu animal de companyia, s'activarà la part

del protocol per cercar acollida per aquest. L'allotjament podrà ser en una protectora, una residència o una casa d'acollida.

6.2. RECURSOS D'ATENCIÓ A HOMES

El SAH és un servei gratuït que ofereix atenció individual i grupal a homes i té com a objectiu la promoció de relacions no violentes i respectuoses.
Són espais d'atenció segura i confidencial que ajuden a cercar alternatives relacionals a la violència i fomenten l'alliberament del malestar dels homes agressors a través de processos d'intervenció terapèutica.
Està destinat a homes que volen revisar de forma voluntària l'ús que fan de la violència en totes les formes de violència masclista, aquesta sigui exercida en l'àmbit de la parella, la família o entorns comunitaris o socials.
SAH CONSELL COMARCAL DEL BAIX EMPORDÀ
sah@baixemporda.cat WhatsApp. 638 346 681

Atén a homes majors de 16 anys que viuen al Baix Empordà i ofereix un espai obert a tota la població respectant la confidencialitat:

- Espai de reflexió per a fomentar una revisió crítica de la pròpia masculinitat i per a construir relacions més igualitàries, saludables i respectuoses
- Atenció psicològica i socioeducativa individual dirigida a homes per a:
- Treballar eines i habilitats socials que permetin millorar les relacions personals
- Augmentar el benestar propi i visibilitzar altres formes possibles i alternatives de masculinitat hegemònica
- Identificar i reconèixer els comportaments i les actituds violentes
- Assumir la responsabilitat dels actes violents i les seves conseqüències Conèixer el procés de la violència masclista
- Buscar alternatives no violentes en les relacions
- Acompanyament grupal per a homes immersos en relacions interpersonals conflictives caracteritzades per la desigualtat i les actituds violentes.
- Activitats i accions de sensibilització per un abordatge comunitari i preventiu de les violències masclistes.
- També s'ofereix assessorament i formació especialitzada per a professionals sobre prevenció de les violències masclistes i el treball en masculinitats alternatives i igualitàries[15].

[14] https://seujudicial.gencat.cat/ca/que_cal_fer/Soc-victima-de.../victima-delicte/Oficines-datencio-a-les-victimes-del-delicte/index.html

[15] https://www.baixemporda.cat/ca/arees/benestar-social-i-familia/convivencia-i-cohesio-social/sah-servei-d-atencio-a-homes/

7. ANNEXOS

7.1. GLOSSARI

CAP: Centre Atenció Primària

CDIAP: Centre de desenvolupament infantil i atenció precoç

CSMIJ: Centre salut mental infantil i juvenil

CSMA: Centre de salut mental per adults/es

CCBE: Consell Comarcal del Baix Empordà

EAP: Equip d'Atenció Psicopedagògica

EFI: Equip Funcional Infància

GAV: Grup d'Atenció a la Víctima

MMEE: Mossos d'Esquadra

OAVD: Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte

OIAC: Oficina d'Informació i Atenció a la Ciutadania

OP: Ordre de protecció

PL: Policia Local

PLACI: Pla Local d'Acció Comunitària i Inclusió Social

SAAU: Servei d'atenció i acolliment d'urgències a dones en situació de violència masclista, i llurs filles i fills.

SAH: Servei d'Atenció a Homes

SAI LGTBIQ+: Servei d'Atenció Integral

SAR: Servei d'Atenció i Recuperació

SS: Serveis Socials

SIC: Servei d'Intervenció en Crisi

SIAD: Servei d'Informació i Atenció a Dones

SIE: Servei d'Intervenció Especialitzada

SIS: Servei d'Intervenció Socioeducativa

SOJ: Servei Orientació Jurídica

STPT: Servei Tècnic de Punt de Trobada

TEB: Tècniques Estratègia Barnahus

7.2. RVD-BCN (PROTOCOL DE VALORACIÓ DEL RISC DE LA VIOLÈNCIA DE PARELLA CONTRA LA DONA)

Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona

Núm. Expedient / Núm. Història:	**Data de la valoració:**
Nom i cognoms de la dona:	
DNI / NIE / Passaport:	**Data de Naixement:**

	Història de conducta violenta de la parella o ex-parella	SI	NO	ES DESCONEIX
1	Agressions o violència física i/o sexual en els últims 18 mesos cap a la dona o cap a parelles anteriors.	☐	☐	☐
2	Agressions o violència vers terceres persones sigui en l'àmbit familiar (fills/filles o d'altres) o no.	☐	☐	☐
1	Agressions a la dona quan estava embarassada.	☐	☐	☐
2		☐	☐	☐
4	Antecedents policials/judicials de violència vers la parella/ex-parella (parella actual o d'altres parelles en episodis anteriors).	☐	☐	☐
5	L'agressor ha trencat mesures judicials de protecció de la dona.	☐	☐	☐
	Amenaces i/o abusos greus contra la dona	**SI**	**NO**	**ES DESCONEIX**
6	La dona ha rebut amenaces greus i creïbles, i/o amb ús d'armes, respecte la seva integritat física.	☐	☐	☐
7	La dona ha patit un abús emocional i verbal greu en els últims 6 mesos.	☐	☐	☐
	Circumstàncies agreujants	**SI**	**NO**	**ES DESCONEIX**
8	La dona comunica al presumpte agressor la voluntat de separar-se o fa menys de sis mesos que s'ha produït la separació.	☐	☐	☐
9	Increment en els últims sis mesos en la freqüència o gravetat dels episodis de violència.	☐	☐	☐
10	El presumpte agressor abusa de drogues i/o alcohol.	☐	☐	☐
11	Diagnòstic o història de trastorn mental sever del presumpte agressor.	☐	☐	☐
12	Tinença o fàcil accés a armes per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
13	Intents o idees de suïcidi per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
14	Control extrem dels actes de la dona per gelosia o similar.	☐	☐	☐
	Factors de vulnerabilitat de la dona	**SI**	**NO**	**ES DESCONEIX**
15	Aïllament social i/o manca de recursos personals de la dona, i/o la dona justifica la violència exercida pel presumpte agressor, i/o presència de fills/filles menors i/o dependents de la dona.	☐	☐	☐
	Percepció de la situació de risc per part de la dona	**SI**	**NO**	**ES DESCONEIX**
16	La dona creu que el presumpte agressor és capaç de matar-la personalment o a través de terceres persones.			

SUMA DE RESPOSTES AFIRMATIVES / VALORACIÓ DEL RISC

TOTAL ES DESCONEIX

El RVD-BCN és útil si es disposa d'informació respecte de **7 o més factors**

MIG RISC (de 8 a 9 respostes afirmatives)

ALT RISC (de 10 a 16 respostes afirmatives)

Altre/sfactor/sclau per valorar elrisc que viu aquesta dona i que el o la professional troba a faltar al llistat anterior (enumerar però no puntuar)	
Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.	☐
Hi ha indicis que la parella o ex-parella té intenció de matar-la.	☐
Altres (especificar):	
-	☐
-	☐
-	☐

VALORACIÓ DEL RISC PER PART DEL O DE LA PROFESSIONAL

La valoració del risc per part del o de la professional es fa a partir dels apartats anteriors (puntuació obtinguda, quantitat de factors de riscsenseinformació i presencia d'altres factors de riscimportants per aquestavaloració).

BAIX RISC		MIG RISC		ALT RISC	

Observacions d'interès

ACTUACIÓ EN FUNCIÓ DE LA VALORACIÓ DEL RISC ACTUAL EXISTENT

CIRCUMSTÀNCIESPREVISIBLESQUE PODEN AUGMENTAR EL NIVELLDERISC EN EL FUTUR (ALERTA)

(Per exemple: Sortida presó de l'agressor, retorn de l'agressor del pais d'origen o d'altres destins, etc.)

Profesional que fa la valoració:

Nomi cognoms o núm. identificació: /		
E-mail:	**Telèfon/s:**	**Fax:**
DNI / NIE / Passaport:	**Adreça:**	